

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Zhodnocení finančního zdraví Družstva Agricola
Bakalářská práce

2023

Jana Horáková

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Jana Horálková**
Osobní číslo: **E20249**
Studijní program: **B0413A050008 Ekonomika a management**
Specializace: **Ekonomika a provoz podniku**
Téma práce: **Zhodnocení finančního zdraví Družstva Agricola**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

Zásady pro vypracování

Cílem práce je na základě požadavku představenstva Družstva Agricola zhodnotit finanční zdraví pomocí technické finanční analýzy.

Osnova:

- Charakteristika pojmu „Finanční analýza“.
- Ukazatelé a metody finanční analýzy.
- Charakteristika Družstva Agricola.
- Finanční analýza Družstva Agricola.
- Zhodnocení výsledků finanční analýzy.
- Návrh doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- DLUHOŠOVÁ, Dana. *Finanční řízení a rozhodování podniku: analýza, investování, oceňování, riziko, flexibilita, interakce*. Čtvrté vydání. Osnice: Ekopress, 2021. ISBN 978-80-87865-71-2.
- HRDÝ, Milan, KRECHOVSKÁ, Michaela. *Podnikové finance v teorii a praxi*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. ISBN 978-80-7478-011-0.
- KALOUDA, František. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2017. ISBN 978-80-7380-646-0.
- KNÁPKOVÁ, Adriana, PAVELKOVÁ, Drahomíra, ŠTEKER, Karel. *Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady*. 2., rozš. vyd. Praha: Grada, 2013. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-4456-8.
- KUBÍČKOVÁ, Dana, JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem*. V Praze: C.H. Beck, 2015. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-538-1.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada, 2013. Finance. ISBN 978-80-247-4574-9.
- RŮČKOVÁ, Petra. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Finanční řízení. ISBN 978-80-271-3124-2.
- SCHOLLEOVÁ, Hana. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Expert. ISBN 978-80-271-0413-0.
- VOCHOZKA, Marek. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance. ISBN 978-80-271-1701-7.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Irena Honková, Ph.D.**
Ústav podnikové ekonomiky a managementu

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2023**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Michaela Kotková Strítěská, Ph.D. v.r.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2022

Prohlašuji:

Práci s názvem Zhodnocení finančního zdraví Družstva Agricola jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 30. 4. 2023

Jana Horáková

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych tímto poděkovala své vedoucí bakalářské práce Ing. Ireně Honkové PhD. za její odborné vedení a cenné rady, které mi pomohly při vypracování této práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině, která mě intenzivně a trpělivě podporovala po celou dobu studia.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá zhodnocením finančního zdraví družstva Agricola pomocí technické finanční analýzy v letech 2016–2021. Práce je rozdělena na část teoretickou a na část praktickou. V teoretické části je definován pojem finanční analýza, její účel, funkce a uživatelé. Dále jsou zde popsány zdroje finanční analýzy, jednotlivé metody a ukazatelé. Praktická část se zaměřuje na charakteristiku družstva Agricola, dále je zde provedena finanční analýza pomocí ukazatelů, které jsou vysvětleny v první části práce.

KLÍČOVÁ SLOVA

Finanční analýza, horizontální analýza, vertikální analýza, rozdílové ukazatele, poměrové ukazatele, souhrnné ukazatele, rentabilita, aktivita, zadluženost, likvidita

TITLE

Assessment of the financial health of the Agricola cooperative

ANNOTATION

This bachelor thesis looks at assessing the financial health of the Agricola cooperative through technical financial analysis in 2016-2021. The work is divided into theoretical and practical parts. The theoretical part defines the concept of financial analysis, its purpose, functions and users. It also describes sources of financial analysis, individual methods and indicators. The practical part focuses on the characteristics of the Agricola cooperative, and there is also a financial analysis using indicators that are explained in the first part of the thesis.

KEYWORDS

Financial analysis, horizontal analysis, vertical analysis, differential indicators, ratio indicators, summary indicators, profitability, activity, indebtedness, liquidity

OBSAH

SEZNAM TABULEK.....	10
SEZNAM OBRÁZKŮ.....	11
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK.....	12
ÚVOD.....	13
1 FINANČNÍ ANALÝZA.....	14
1.1 Účel finanční analýzy.....	14
1.2 Funkce finanční analýzy.....	15
1.3 Uživatelé finanční analýzy.....	15
1.3.1 Interní uživatelé.....	16
1.3.2 Externí uživatelé.....	17
2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU.....	19
2.1 Účetní výkazy.....	19
2.2 Rozvaha.....	19
2.2.1 Aktiva.....	20
2.2.2 Pasiva.....	21
2.3 Výkaz zisku a ztráty.....	22
2.4 Výkaz o finančních tocích.....	23
2.5 Provázanost účetních výkazů.....	25
3 UKAZATELE A METODY FINANČNÍ ANALÝZY.....	26
3.1 Absolutní ukazatele.....	26
3.1.1 Horizontální analýza.....	26
3.1.2 Vertikální analýza.....	27
3.2 Rozdílové ukazatele.....	27
3.2.1 Čistý pracovní kapitál.....	27
3.2.2 Čisté pohotové prostředky.....	28

3.2.3	Čistý peněžní majetek	28
3.3	Poměrové ukazatele	28
3.3.1	Ukazatele rentability	28
3.3.2	Ukazatele aktivity.....	29
3.3.3	Ukazatele zadluženosti.....	31
3.3.4	Ukazatele likvidity	32
3.4	Souhrnné ukazatele.....	33
3.4.1	Altmanův model.....	33
3.4.2	Index IN05	35
4	CHARAKTERISTIKA DRUŽSTVA AGRICOLA.....	37
4.1	Základní informace o družstvu.....	37
4.2	Organizační struktura družstva Agricola Bylany	38
5	FINANČNÍ ANALÝZA DRUŽSTVA AGRICOLA	39
5.1	Horizontální analýza.....	39
5.1.1	Horizontální analýza aktiv	39
5.1.2	Horizontální analýza pasiv	41
5.2	Vertikální analýza.....	43
5.2.1	Vertikální analýza aktiv	43
5.2.2	Vertikální analýza pasiv	45
5.3	Analýza rozdílových ukazatelů	46
5.3.1	Čistý pracovní kapitál	46
5.3.2	Čisté pohotové prostředky.....	47
5.3.3	Čistý peněžní majetek	49
5.4	Analýza poměrových ukazatelů	50
5.4.1	Ukazatele rentability	50
5.4.2	Ukazatele aktivity.....	54
5.4.3	Ukazatele zadluženosti.....	60

5.4.4	Ukazatele likvidity	63
5.5	Analýza souhrnných ukazatelů	66
5.5.1	Altmanův model pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu	67
5.5.2	Altmanův model pro české společnosti.....	68
5.5.3	Index IN05	69
6	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY	70
7	NÁVRH DOPORUČENÍ	74
	ZÁVĚR	76
	POUŽITÁ LITERATURA.....	78

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Struktura rozvahy	20
Tabulka 2 - Zkrácená struktura VZZ	23
Tabulka 3 - Základní informace o družstvu Agricola Bylany	37
Tabulka 4 - Horizontální analýza aktiv v letech 2016-2021 (v tis. Kč).....	39
Tabulka 5 - Horizontální analýza aktiv v letech 2016-2021 (v %).....	40
Tabulka 6 - Horizontální analýza pasiv v letech 2016-2021(v tis. Kč)	41
Tabulka 7 - Horizontální analýza pasiv v letech 2016 - 2021 (v %)	42
Tabulka 8 - Vertikální analýza aktiv v letech 2016-2021 (v %).....	43
Tabulka 9 - Vertikální analýza pasiv v letech 2016-2021	45
Tabulka 10 - Čistý pracovní kapitál letech 2016-2021 (v %).....	46
Tabulka 11 - Čisté pohotové prostředky v letech 2016-2021 (v tis. Kč).....	48
Tabulka 12 - Čistý peněžní majetek v letech 2016-2021 (v tis. Kč)	49
Tabulka 13 - Rentabilita aktiv v letech 2016-2021 (v %).....	50
Tabulka 14 - Rentabilita vlastního kapitálu v letech 2016-2021 (v %).....	51
Tabulka 15 - Rentabilita tržeb v letech 2016-2021 (v %).....	53
Tabulka 16 - Obrat celkových aktiv v letech 2016-2021.....	54
Tabulka 17 - Obrat zásob v letech 2016-2021	55
Tabulka 18 - Doba obratu zásob v letech 2016-2021	56
Tabulka 19 - Doba splatnosti pohledávek v letech 2016-2021.....	58
Tabulka 20 - Doba splatnosti krátkodobých závazků v letech 2016-2021	59
Tabulka 21 - Celková zadluženost v letech 2016-2017	60
Tabulka 22 - Míra zadluženosti v letech 2016-2021	61
Tabulka 23 - Úrokové krytí v letech 2016-2021	62
Tabulka 24 - Běžná likvidita v letech 2016-2021.....	63
Tabulka 25 - Pohotová likvidita v letech 2016-2021.....	64
Tabulka 26 - Hotovostní likvidita v letech 2016-2021	65
Tabulka 27 - Altmanův model pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu v letech 2016-2021.....	67
Tabulka 28 - Altmanův model pro české společnosti v letech 2016-2021	68
Tabulka 29 - Index IN05 v letech 2016-2021	69

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Vazby mezi finančními výkazy	25
Obrázek 2 - Struktura celkových aktiv v letech 2016-2021	44
Obrázek 3 - Struktura pasiv v letech 2016-2021	46
Obrázek 4 - Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2016-2021 (v tis. Kč)	47
Obrázek 5 - Vývoj čistých pohotových prostředků v letech 2016-2021 (v tis. Kč)	48
Obrázek 6 - Vývoj čistého peněžního majetku v letech 2016-2021 (v tis. Kč).....	49
Obrázek 7 - Vývoj rentability aktiv v letech 2016-2021 (v %)	51
Obrázek 8 - Vývoj rentability vlastního kapitálu v letech 2016-2017 (v %).....	52
Obrázek 9 - Vývoj rentability tržeb v letech 2016-2021 (v %)	53
Obrázek 10 - Vývoj obratu celkových aktiv v letech 2016-2021	55
Obrázek 11 - Vývoj obratu zásob v letech 2016-2021	56
Obrázek 12 - Vývoj doby obratu zásob v letech 2016-2021	57
Obrázek 13 - Vývoj doby splatnosti pohledávek v letech 2016-2021	58
Obrázek 14 - Vývoj doby splatnosti krátkodobých závazků v letech 2016-2021	59
Obrázek 15 - Vývoj celkové zadluženosti v letech 2016-2021	61
Obrázek 16 - Vývoj míry zadluženosti v letech 2016-2021	62
Obrázek 17 - Vývoj úrokového krytí v letech 2016-2021	63
Obrázek 18 - Vývoj běžné likvidity v letech 2016-2021	64
Obrázek 19 - Vývoj pohotové likvidity v letech 2016-2021	65
Obrázek 20 - Vývoj hotovostní likvidity v letech 2016-2021	66
Obrázek 21 - Vývoj Altmanova modelu pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu v letech 2016-2021	67
Obrázek 22 - Vývoj Altmanova modelu pro české prostředí v letech 2016-2021	68
Obrázek 23 - Vývoj indexu IN05 v letech 2016-2021.....	69

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
CF	cash flow (přehled o peněžních tocích)
ČPK	čistý pracovní kapitál
ČPM	čistý peněžní majetek
ČPP	čisté pohotové prostředky
EAT	zisk po zdanění a odečtení úroků
EBIT	zisk před zdaněním a úroky
IN05	index IN05
Kč	korun českých
např.	například
ROA	rentabilita aktiv
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
tis.	tisíc
tzn.	to znamená
VH	výsledek hospodaření
VZZ	výkaz zisku a ztráty
ZK	základní kapitál

ÚVOD

Finanční zdraví družstev hraje v současné době klíčovou roli v oblasti hospodářského rozvoje. Družstva jsou totiž jednou z nejstarších a nejvíce rozšířených forem podnikání a v mnoha zemích představují důležitou součást ekonomiky. Z tohoto důvodu je zásadní, aby družstva hospodařila efektivně a měla dostatečnou finanční stabilitu, která jim umožní plánovat své činnosti a realizovat své cíle.

Cílem bakalářské práce je na základě požadavku představenstva Družstva Agricola zhodnotit finanční zdraví pomocí technické finanční analýzy. Práce se zaměřuje na analýzu účetních výkazů družstva, včetně finančních ukazatelů a snaží identifikovat případné oblasti, které mohou zlepšit hospodaření družstva.

Tato bakalářská práce se zabývá finančním zdravím družstva Agricola, jak již bylo zmíněno v cíli. Družstvo Agricola se nachází v obci Lány na východě Čech. Další jeho střediska leží v Novém Dvoře u Heřmanova Městce, v Bylanech a Skupicích. Družstvo Agricola podniká pouze v rostlinné produkci, která dále zahrnuje úpravu a skladování vlastních výpěstků a výkup zemědělských plodin, které následně prodávají. Družstvo pěstuje hlavně námel, dále řepku ozimou, cukrovku, pšenici, kukuřici, svazenko a traviny.

Práce je rozvržena do dvou hlavních částí a to na část teoretickou a část praktickou. Teoretická část obsahuje 3 kapitoly. První kapitola se jmenuje jednoduše „Finanční analýza“, ve které je vysvětlena finanční analýza, její účel, funkce a uživatelé. Ve druhé kapitole jsou popsány zdroje informací, které jsou potřebné pro provedení finanční analýzy. A poslední kapitola teoretické části se věnuje jednotlivým ukazatelům finanční analýzy.

Na začátku praktické části je stručně představeno družstvo Agricola Bylany. Po představení následuje kapitola, která se již zabývá samotnou finanční analýzou zmíněného družstva Agricola. Pro výpočty jednotlivých ukazatelů jsou použity údaje z účetních závěrek družstva z období 2016 až 2021. Nejprve je provedena horizontální analýza rozvahy, po které následuje analýza vertikální. Pak je provedena analýza rozdílových, poměrových a souhrnných ukazatelů, které jsou definovány v části teoretické. Na samotném konci práce je zhodnoceno celkové finanční zdraví družstva a jsou navržena doporučení pro jeho zlepšení na základě zjištěných výsledků.

Autorka práce věří, že tato bakalářská práce přispěje k lepšímu pochopení finančního zdraví družstev a poskytne užitečné informace pro hospodaření družstva Agricola Bylany.

1 FINANČNÍ ANALÝZA

V současné době dochází k neustálému vývoji ekonomického prostředí a podniky, které do tohoto prostředí patří, se mění s ním. Chce-li být podnik úspěšný, tak se bez analýzy finančního zdraví v podstatě neobejde. (Růčková, 2021, str. 9)

Pojem „finanční analýza“ lze definovat různými způsoby.

Podle Petry Růčkové (2021, str. 9) finanční analýza *„představuje systematický rozbor získaných dat, která jsou obsažena především v účetních výkazech. Finanční analýzy v sobě zahrnují hodnocení firemní minulosti, současnosti a předpovídání budoucích finančních podmínek.“*

František Kalouda (2017, str. 57) uvažuje finanční analýzu *„především jako nástroj, který nám dovolí z běžné dostupných informací (účetní evidence podniku atd.) získat informaci další, jinak nedostupnou.“*

Hana Scholleová (2017, str. 164) definuje finanční analýzu jako *„soubor činností, jejímž cílem je zjistit a komplexně vyhodnotit finanční situaci podniku.“*

V publikaci Marka Vochozky a kolektivu (2020, str. 32) je finanční analýza popsána jako *„formalizovaná metoda, která umožňuje získat představu o finančním zdraví podniku.“*

Finanční analýza je pro podniky velmi důležitá disciplína. Finanční analýza slouží jako podklad pro veškeré finanční rozhodování v podniku. Na výsledcích finanční analýzy závisí finanční řízení podniku, řízení majetkové, řízení zásob a například i investiční a cenová politika (Finanalysis.cz, c2000-2022).

1.1 Účel finanční analýzy

Neodmyslitelnou částí finančního řízení podniku je právě finanční analýza, která by se měla realizovat soustavně a komplexně. Podává vedení zpětnou vazbu o tom, zda se jim dařilo naplnit cíle, které si sami vytyčili. Například, jestli dokáží včas dostát svým závazkům nebo jestli dosahují uspokojivého zisku. Management podniku už sice neovlivní to, co se již stalo, ale získané podklady z finanční analýzy mu pomohou pro další rozvoj. Z toho vyplývá, že finanční analýza umožňuje posuzovat, jak minulý vývoj podnikových financí, tak vývoj budoucí (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 205; Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 17).

Milan Hrdý a Michaela Krechovská (2013, str. 205) vymezují účel finanční analýza takto: „*hlavním účelem finanční analýzy je tedy vyjádřit majetkovou a finanční situaci podniku a připravit podklady pro interní rozhodování managementu podniku.*“

1.2 Funkce finanční analýzy

Kubíčková a Jindřichovská (2015, str. 12-13) rozlišují 4 odlišné funkce finanční analýzy.

Jedná se o tyto funkce:

Deskripční funkce – rozšiřuje, doplňuje a zjednodušuje popis procesů v podniku pomocí hodnot ukazatelů, které byly vypočteny za minulé účetní období. Pro tuto funkci je důležitá například rentabilita vlastního kapitálu, produktivita práce, ziskovost výrobků atd.

Valuační funkce – slouží k porovnávání s jinými podniky, s průměrnými hodnotami v oboru, v odvětví a v národním hospodářství. Patří sem například porovnání dosažené rentability vlastního kapitálu s hodnotami ukazatelů v konkurenčním podniku nebo porovnání s doporučenými hodnotami pro jednotlivé ukazatele.

Explanační funkce – tato funkce poskytuje příčinné souvislosti mezi jevy, které jsou zachyceny v účetnictví. Poskytují identifikaci faktorů, které měly vliv na vývoj výsledného úkazu. Díky tomu mohou manažeři věnovat svou pozornost oblastem, které povedou k dosažení cílů. Mohou tak vhodně vybírat efektivní nástroje.

Predikční funkce – umožňuje odhadovat budoucí vývoj v podniku, pomocí vypočtených hodnot ukazatelů, spojitostí, rozvojových trendů a jejich porovnání s ostatními podniky i s teoretickými zkušenostmi. Například lze předpokládat, zda může mít podnik v budoucnu finanční problémy a to pomocí regresní analýzy či výsledků bankrotních modelů.

1.3 Uživatelé finanční analýzy

Informace získané analýzou jsou důležité nejen pro podnik samotný, nýbrž i pro uživatele, kteří jsou nějak na podnik napojeni (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 17). Tyto uživatelé se člení na interní a externí. Manažeři, vlastníci podniku a zaměstnanci se řadí mezi interní uživatele. Externí uživateli jsou pak potenciaální investoři, banky, věřitelé, obchodní partneři, konkurence, stát a jeho orgány (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 11-12; Vochozka et al., 2020, str. 32-33).

1.3.1 Interní uživatelé

Manažeři

Manažeři mají velmi důležitou a nezastupitelnou roli, poněvadž mají odpovědnost za pověřenou organizační jednotku v podniku. Mezi základní manažerské činnosti patří plánování, organizování, řízení lidských zdrojů, rozhodování a kontrolování (Managementmania.com, 2019).

Výsledky z finanční analýzy manažeři používají pro účely operativního a strategického řízení v podniku. Manažeři jsou často jejími sestavovateli, jelikož disponují s neveřejnými informacemi, ke kterým se externí uživatelé běžně nedostanou. Závěry analýzy slouží manažerům denně pro jejich práci (Vochozka et al., 2020, str. 33). Například je potřebují pro: krátkodobé i dlouhodobé plánování, rozhodování o struktuře majetku a kapitálu, o rozdělení zisku z hospodaření a pro další rozhodování na úrovni podniku (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 11).

Vlastníci

Vlastníci jsou osoby, které ukládají své volné peněžní i nepeněžní prostředky do podniku. Souhrn těchto prostředků všech vlastníků se nazývá základní kapitál (Managementmania.com, 2017). Vlastníci pak mají právo podílet se na rozhodování, na zisku a likvidačním zůstatku (Jiří Matzner, 2021). Nesou také určité riziko. Velikost tohoto rizika záleží na tom, zda se jedná například o akcionáře v akciových společnostech, anebo o společníky ve společnostech s ručením omezeným. Společníci v s. r. o ručí do výše svého nesplaceného vkladu, kdežto akcionáři za dluhy v a. s. neručí vůbec, ale riziko pro ně tkví v tom, že se jejich vklad do společnosti může znehodnotit (Veronika Němcová, 2022).

„Výsledky finanční analýzy využívají především pro posouzení míry zhodnocení vloženého kapitálu, prostředků, pro hodnocení způsobu a efektivnosti činnosti managementu, pro rozhodování o rozdělení a užití zisku, pro hodnocení strategických záměrů, pro oceňování podniku.“ (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 11)

Zaměstnanci

Zaměstnancem může být výhradně fyzická osoba, která je jednou ze stran pracovněprávního vztahu. Tou další stranou je zaměstnavatel. Zaměstnanec plní pracovní úkony, jenž mu zaměstnavatel zadal. Za splnění těchto úkonů pobírá mzdu či plat (Podnikatel.cz, c1997-2022).

Finanční analýza jim napoví o stabilitě podniku, o vyhlídkách zaměstnání a o případném navyšování peněžního ohodnocení (Kubičková & Jindřichovská, 2015, str. 12).

1.3.2 Externí uživatelé

Potencionální investoři

Budoucí možní investoři se zajímají o výsledky z finanční analýzy z toho důvodu, zdali se vůbec vyplatí do vybraného podniku investovat. Kupříkladu při vytváření portfolia cenných papírů musí posoudit kvalitu dosud emitovaných cenných papírů zkoumaného podniku (Kubičková & Jindřichovská, 2015, str. 12). Dále může usuzovat podle likvidity, míry rizika či velikosti výnosu (Managementmania.com, 2016b).

Banky

Banka je právnická osoba, která poskytuje veřejnosti finanční služby. Fyzické osoby a organizace jim především svěřují své peněžní prostředky. Další významnou službou je zprostředkovávání úvěrů. To pro klienty představuje další formu financování. Banky poskytují nespočet služeb (Peníze.cz, c2000-2022). Podle finanční analýzy banky posuzují bonitu podniku, tedy schopnost dostát svým závazkům vůči bance. Na základě bonity, pak banky dokáží vymezit podmínky pro poskytnutí úvěru (Kubičková & Jindřichovská, 2015, str. 11).

Věřitelé

Věřitelem je buď fyzická, nebo právnická osoba. Tato osoba propůjčuje druhému subjektu (dlužníkovi) věc, právo na užívání, nejčastěji však peněžní prostředky. Tímto vzniká věřiteli pohledávka a zároveň vzniká dlužníkovi dluh. Stejně jako banky, zkoumají finanční situaci v podniku, proto aby měli přehled o tom, jestli je dlužník spolehlivý a dokáže dostát svým závazkům. Dle toho rozhodnou o poskytnutí nebo neposkytnutí úvěru. Pokud dlužník obdrží úvěr, tak podává věřiteli průběžné informace o finančním zdraví podniku (Vochozka et al., 2020, str. 33).

Obchodní partneři

Obchodní partnery lze rozdělit na odběratele a dodavatele. Obě skupiny obrací pozornost převážně na bonitu podniku. Zajímají se hlavně o ukazatele solventnosti, zadluženosti i likvidity. Tyto indikátory představují krátkodobý zájem obchodních partnerů. Důležitá je ovšem i dlouhodobá stálost vazeb mezi partnery (Vochozka et al., 2020, str. 33).

Konkurence

„Konkurence je pojem, který označuje proces střetu různých ekonomických zájmů více tržních subjektů (domácností, firem, státu) na různých typech trhů (trh produktů - výrobků a služeb, trh výrobních faktorů - půdy, práce a kapitálu)“ (Managementmania.com, 2016a). Konkurenti vyhledávají výstupy z finanční analýzy právě radě proto, aby je komparovali se svými vlastními výsledky (Kubíčková & Jindřichovská, 2015, str. 12). Někdy si konkurence obstarává výsledky finanční analýzy výhradně od úspěšných podniků z toho důvodu, aby se od nich mohli učit. Na základě toho se pak mohou posouvat kupředu (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 17).

Stát a jeho orgány

Státními orgány mohou být ministerstva ČR, úřady ČR atd. Příslušné orgány státní moci zejména dohlíží na daně, jež podniky vykazují. Finanční analýza a údaje o podnicích slouží státu pro statistické výzkumy, pro přidělování finanční podpory (dotace, apod.). Stát dále kontroluje finanční kondici podniků, které vyhráli veřejnou zakázku během výběrového řízení (Vochozka et al., 2020, str. 33).

2 ZDROJE INFORMACÍ PRO FINANČNÍ ANALÝZU

Ke zhotovení finanční analýzy je potřeba vstupních dat (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 21). Tyto data by měly mít dvě klíčové vlastnosti: kvalitu a komplexnost. Většina důležitých informací se častokrát získává z účetních výkazů (Růčková, 2021, str. 22).

2.1 Účetní výkazy

Rozlišují se dvě skupiny účetních výkazů: finanční a vnitropodnikové.

Finanční účetní výkazy lze také označit za externí. Informace, které jsou v nich obsažené, často slouží právě vnějším uživatelům finanční analýzy. V těchto výkazech je možné se dozvědět vše o velikosti a skladbě majetku, o zdrojích financování, o výsledku hospodaření, ale i peněžních tocích. Jsou zcela zásadní pro podnikovou finanční analýzu (Růčková, 2021, str. 22). Konkrétně do nich patří rozvaha, výkaz zisku a ztráty a výkaz cash flow (Dluhošová et al., 2021, str. 54).

Vnitropodnikové účetní výkazy si podniky vedou podle svých možností a nároků, neboť nemají na rozdíl od finančních výkazů povinnou právní úpravu. Cílem těchto výkazů je upřesnit výstupy z finanční analýzy a tím vyloučit případné odchýlení od reality (Růčková, 2021, str. 22).

2.2 Rozvaha

Rozvaha je pro podnik hlavním účetním výkazem, neboť podniku podává cenné informace. Jsou to informace o majetku, jež podnik vlastní a zároveň o zdrojích, kterými byl tento majetek pořízen. Majetek se nachází na straně aktiv a na straně pasiv se nachází zdroje financování (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 21). „*Přičemž obě strany jsou vyjádřením jednoho a téhož souhrnu hodnot, představují tak dvojí pohled na souhrn hodnot*“ (Máče, 2013, str. 270). Vyhotovuje se vždy k určitému okamžiku a přitom se musí dodržet zásada bilanční rovnosti (Vochozka et al., 2020, str. 34). Struktura rozvahy je znázorněna v tabulce č. 1.

Tabulka 1 - Struktura rozvahy

AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A. I.	Základní kapitál
B. I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	A. II.	Kapitálové fondy
B. II.	Dlouhodobý hmotný majetek	A. III.	Rezervní fondy, ...
B. III.	Dlouhodobý finanční majetek	A. IV.	VH minulých let
		A. V.	VH běžného úč. Období
C.	Oběžná aktiva	B.	Cizí zdroje
C. I.	Zásoby	B. I.	Rezervy
C. II.	Dlouhodobé pohledávky	B. II.	Dlouhodobé závazky
C. III.	Krátkodobé pohledávky	B. III.	Krátkodobé závazky
C. IV.	Krátkodobý finanční majetek	B. IV.	Bankovní úvěry a výpomoci
D.	Časové rozlišení	C.	Časové rozlišení

Zdroj: vlastní zpracování dle (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 21)

2.2.1 Aktiva

Aktiva se člení zejména podle doby jejich použitelnosti. Eventuálně podle rychlosti přeměny aktiv na peníze. Tato schopnost se nazývá likvidnost a je důležitá pro včasné splácení všech závazků (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 23).

Struktura aktiv v rozvaze (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 23):

- A. Pohledávky za upsaný základní kapitál
- B. Dlouhodobý majetek
- C. Oběžná aktiva
- D. Časové rozlišení

A. Pohledávky za upsaný základní kapitál

Patří sem podíly či akcie, které byly upsány, ale doposud nebyly splaceny (Dluhošová et al, 2021, str. 57). Upisovateli mohou být společníci, akcionáři, anebo členové družstva. V rozvaze je mnohdy tento účet nulový (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 25).

B. Dlouhodobý majetek

Dlouhodobý majetek se dále dělí na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý hmotný majetek a na dlouhodobý finanční majetek.

- Dlouhodobý nehmotný majetek je takový majetek, který je ve vlastnictví firmy déle než 1. Patří do něj kupříkladu patenty, licence, goodwill, software, atd.

- Dlouhodobý hmotný majetek podnik používá déle než 12 měsíců. Zahrnuje převážně samostatné přenositelné věci, jejichž pořizovací cena je vyšší než limit, jež si určila sama účetní jednotka. Tyto movité věci se odepisují spolu s budovami, stavbami, pěstitelskými celky stálých porostů, dospělými zvířaty. Pozemky, umělecká díla a sbírky se naopak neodepisují, protože se stále zhodnocují (Dluhošová et al., 2021, str. 56).
- Dlouhodobý finanční majetek zahrnuje cenné papíry a podíly. Tento majetek má podnik v držení více jak 1 rok (Vochozka et al., 2020, str. 35)

C. Oběžná aktiva

Oběžná aktiva mají krátkodobý charakter. V podniku bez přestání obíhají a mění svou formu. Velmi snadno se přeměňují na peněžní prostředky, čím rychleji se takto přemění, tím to podniku více vynáší. Oběžný majetek obsahuje zásoby (materiál, nedokončené výrobky, polotovary, dokončené výrobky a zboží), pohledávky a krátkodobý finanční majetek. Oproti dlouhodobému majetku se ten oběžný neodepisuje. Do políček korekce se popřípadě zapisují opravné položky. Ty slouží pro přechodné snížení hodnoty majetku (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 28).

D. Časové rozlišení

„Patří sem náklady příštích období (např. nájem placený dopředu), příjmy příštích období (výnosy běžného období, které zatím nebyly přijaty), atd.“ (Vochozka et al., 2020, str. 35).

2.2.2 Pasiva

Pasivem se rozumí zdroj financování veškerých aktiv. Zdroje krytí lze členit podle vlastnického hlediska. Proto se rozdělují na vlastní a cizí (Dluhošová et al., 2021, str. 57).

Struktura aktiv v rozvaze (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 31):

- A. Vlastní kapitál
- B. Cizí zdroje
- C. Časové rozlišení

A. Vlastní kapitál

Nejdůležitější složkou vlastních zdrojů je základní kapitál. Základní kapitál je tvořen peněžními i nepeněžními vklady společníků. Musí se tvořit na základě obchodního zákoníku a taktéž se musí zapsat do obchodního rejstříku.

Vlastní kapitál kromě toho zahrnuje (Růčková, 2021, str. 29):

- Kapitálové fondy (emisní ážio, dary, dotace, atd.),
- Fondy ze zisku (zákonný rezervní fond),
- Výsledek hospodaření minulých let (nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta z minulosti),
- Výsledek hospodaření běžného období (zisk či ztráta z uzavíraného účetního období).

B. Cizí zdroje

Cizí zdroje podnik získává od ostatních subjektů (fyzické a právnické osoby). Tyto zdroje jsou poskytovány na předem určenou dobu a zároveň si za jejich vypůjčení věřitelé účtují úrok (Vochozka et al., 2020, str. 36). Přitom jsou cizí zdroje méně nákladné než zdroje vlastní. Do těchto zdrojů krytí spadají rezervy (zákonné a ostatní), dlouhodobé a krátkodobé závazky. V neposlední řadě i bankovní úvěry a výpomoci (Růčková, 2021, str. 29).

C. Časové rozlišení

„Zachycuje zůstatky výdajů příštích období (např. nájemné placené pozadu) a zůstatky výnosů příštích období (např. předem přijaté nájemné, předplatné apod.)“ (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 34).

2.3 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty se často lidově označuje jako „výsledovka“ a používá se pro něj zkratka VZZ. Podává údaje o tom, jakého výsledku hospodaření daný podnik dosáhl, zdali kladného (zisku) nebo záporného (ztráty). Zahrnuje hodnoty nejen současného účetního období, ale i hodnoty období minulého (Lenka Pokorná, 2022).

Obecně lze říci, že výsledek hospodaření (VH) se zjistí, tak že se od součtu všech výnosů odečte součet všech nákladů (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 37):

Měl by se vždy zachovávat základní princip účetnictví a to konkrétně „princip aktuálnosti“. Tzn., že do výkazu zisku a ztráty patří jen ty náklady a výnosy, které časově a věcně patří do daného účetního období (nejčastěji kalendářní rok). Nehledě na skutečný tok peněžních prostředků (Michaela Hauzarová, 2017).

VZZ se zhotovuje buď v účelovém, nebo v druhovém členění. O tomto si každá účetní jednotka rozhoduje sama. Rozdíl se projevuje u provozního výsledku hospodaření. Společně mají však standardizovanou podobu (Růčková, 2021, str. 33).

Účetní jednotky sestavují výkaz zisku a ztráty v plném či zkráceném rozsahu. Povinnost sestavovat VZZ v plném rozsahu podle vyhlášky doplňující zákon o účetnictví mají: velké a střední účetní jednotky. Tuto povinnost mají také malé a mikro účetní jednotky, které musí mít ověření účetní závěrku u auditora. Když nemají nařízenou auditorskou kontrolu, tak mohou sestavovat tento výkaz jen ve zkráceném rozsahu (Lenka Pokorná, 2022). Zkrácená struktura VZZ je vyobrazena v tabulce č. 2.

Tabulka 2 - Zkrácená struktura VZZ

I.	Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
II.	Tržby z prodeje zboží
A.	Výkonová spotřeba
B.	Změna stavu zásob vlastní činnosti
C.	Aktivace
D.	Osobní náklady
E.	Úpravy hodnot v provozní oblasti (odpisy)
III.	Ostatní provozní výnosy
F.	Ostatní provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření (I. + II. - A. - B. - C. - D. - E. + III. - F)
IV. - VII.	Finanční výnosy
G. - K.	Finanční náklady
*	Finanční výsledek hospodaření (finanční výnosy - finanční náklady)
**	Výsledek hospodaření před zdaněním (provozní výsledek + finanční výsledek)
L.	Daň z příjmů
**	Výsledek hospodaření po zdanění
M.	Převod podílu na VH společníků
***	Výsledek hospodaření za účetní období

Zdroj: vlastní zpracování dle (Scholleová, 2017, str. 21-22)

2.4 Výkaz o finančních tocích

Výkaz o finančních tocích neboli výkaz cash flow (CF) zobrazuje skutečné příjmy a výdaje krátkodobého likvidního majetku za určitý časový úsek. Potom je cílem podniků, aby příjmy převažovaly nad výdaji. Likvidním majetkem se rozumí peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty. Mezi ně patří např. finanční hotovost, peníze na bankovních účtech, ceniny, ale i peníze na cestě. Tento výkaz lze využít pro hodnocení likvidity podniku a doplňuje výše zmíněné účetní výkazy (Vochozka et al., 2020, str. 38). Velké a střední podniky nyní musí

výkaz o finančních tocích uveřejňovat. Na rozdíl od rozvahy a VZZ nemá pevně stanovenou podobu (Růčková, 2021, str. 37).

Výkaz cash flow dovoluje podnikům (Máče, 2013, str. 276):

- a) *„posoudit schopnost účetní jednotky generovat v budoucnu peněžní toky a přizpůsobit se měnícím podmínkám,*
- b) *analyzovat vztah mezi ziskovostí a peněžními toky,*
- c) *srovnávat výsledky provozní výkonnosti, protože peněžní toky nejsou ovlivněny různými účetními metodami a přístupy (způsoby identifikace rozvahy)“.*

Rozlišují se dvě možné metody zhotovování tohoto výkazu: přímá a nepřímá. Přímá metoda se zaměřuje čistě na příjmy a výdaje, za to nepřímá funguje prostřednictvím přetváření zisku do peněžních toků. V České republice se více využívá metody nepřímé (Růčková, 2021, str. 39).

Výkaz cash flow se zpravidla člení na 3 části (Vochozka et al., 2020, str. 39):

- provozní část,
- investiční část,
- finanční část.

2.5 Provázanost účetních výkazů

Rozvaha, VZZ a výkaz o finančních tocích jsou navzájem propojené. Z výkazu zisku a ztráty se zjišťuje konečný výsledek hospodaření. Tento výsledek je zároveň významným zdrojem krytí majetku podniku. Důležitou položkou u rozvahy je stav peněžních prostředků, který se přebírá z výkazu cash flow (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 57). Vazby mezi jednotlivými účetními výkazy jsou patrné z obrázku č. 1.

Obrázek 1 - Vazby mezi finančními výkazy

Zdroj: vlastní zpracování dle (Dluhošová et al., 2021, str. 67)

3 UKAZATELÉ A METODY FINANČNÍ ANALÝZY

Během historického vývoje se metody finanční analýzy postupně normalizovaly. V dnešní době jsou hojně využívány pro svou uživatelskou snadnost a jsou brány jako běžné (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 61). Tyto metody slouží analytikům k tomu, aby mohly dokonale vyhodnotit aktuální situaci uvnitř daného podniku (Kuběnka, 2015, str. 42).

Knápková, Pavelková a Šteker (2013, str. 61) mezi základní metody řadí:

- analýzu absolutních ukazatelů,
- analýzu rozdílových ukazatelů,
- analýzu poměrových ukazatelů,
- souhrnné ukazatele hospodaření.

Následující podkapitoly budou věnovány absolutním, rozdílovým, poměrovým ukazatelům a souhrnným ukazatelům hospodaření.

3.1 Absolutní ukazatele

Absolutní ukazatele jsou velmi často potřebné k rozboru vývojových trendů a také k procentnímu rozboru komponent účetních výkazů. Analýzou vývojových trendů se rozumí srovnání vývoje v časových řadách, což se označuje pojmem horizontální analýza. Procentní analýza komponent je známá pod pojmem vertikální analýza. Jejím principem je jednotlivé položky z účetních výkazů vyjádřit v podobě procentních podílů (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 67).

3.1.1 Horizontální analýza

Horizontální analýza má za úkol zjišťovat změny v absolutních ukazatelích v čase. Je možné se díky ní dozvědět jak se běžné sledované položky účetních výkazů změnily od minulého sledovaného období. Lze to sledovat pomocí absolutní změny, anebo pomocí indexů. Komparace položek se pokaždé realizuje po řádcích, tzn. horizontálně. Všeobecně lze konstatovat, že cílem této analýzy je určit jak se položky účetních výkazů v průběhu let vyvíjí a v jaké intenzitě se mění. Z toho vyplývá, že pro tuto analýzu je podmínkou mít údaje minimálně za dvě po sobě jdoucí účetní období. Nevýhodou horizontální analýzy je to, že nebere v úvahu míru inflace, proto mohou být výsledky nepřesné (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 209). Pokud je k dispozici delší časový interval, tak se může odhadovat tendence budoucího vývoje (Kuběnka, 2015, str. 43)

$$\text{Absolutní změna} = \text{Ukazatel v běžném období} - \text{ukazatel v minulém období} \quad (1)$$

$$\text{Index} = \text{absolutní změna} / \text{ukazatel v minulém období} \quad (2)$$

Když se vypočítaná hodnota indexu vynásobí 100, tak vznikne procentní změna sledované položky (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 209).

3.1.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza nazývaná taky jako strukturální analýza vyjadřuje položky z účetních výkazů jako procentního podílu k předem zvolené základně, která se vztahuje i k jednotlivým položkám. U rozvahových položek se jako základna zpravidla používá celková výše aktiv nebo pasiv. U položek výkazu zisku a ztráty se pak běžně volí celkový součet výnosů či nákladů (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 68). V obou zmíněných účetních výkazech se postupuje v letech ze shora směrem dolů, tzn. vertikálně. Cílem analýzy je zjistit skladbu aktiv a pasiv. Uspořádání aktiv například ukazuje, jak firma investovala a naopak z uspořádání pasiv zase odkud byla financována aktiva. Vertikální analýza slouží pro meziroční srovnání výkazů při delším časovém horizontu, ale také pro komparaci s ostatními podniky ve stejném oboru podnikání. Oproti horizontální analýze její výsledky nepodléhají vlivu inflace (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 210).

$$\text{Podíl ukazatele na celek} = \text{hodnota položky} / \sum \text{hodnot položek určitého celku} \quad (3)$$

3.2 Rozdílové ukazatele

Rozdíl mezi dvěma absolutními ukazateli reprezentují právě rozdílové ukazatele. Využívají se k rozboru podnikové finanční situace se zaměřením na likviditu daného podniku (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 83).

3.2.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je nejvýznamnější ze všech rozdílových ukazatelů. V odborné literatuře je možné se setkat i s pojmem provozní kapitál. Tvoří ho oběžná aktiva, která musí být zbavena závazků se splatností do jednoho roku. Pro podnik představuje volný kapitál, jež může být použit pro chod hospodářské činnosti. Tento ukazatel je podstatným indikátorem solventnosti podniku, tzn. platební schopnosti. Hodnota čistého pracovního kapitálu by měla být kladná. Pokud je hodnota záporná, tak se jedná o nekrytý dluh (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 210).

$$\text{ČPK} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad (4)$$

3.2.2 Čisté pohotové prostředky

Čisté pohotové prostředky jsou méně významným ukazatelem než čistý pracovní kapitál a zjistí se jako rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky (peníze v hotovosti, na běžných účtech, peněžní ekvivalenty) a neprodleně splatnými závazky (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 210-211).

$$\text{ČPP} = \text{pohotové peněžní prostředky} - \text{neprodleně splatné závazky} \quad (5)$$

3.2.3 Čistý peněžní majetek

Čistý peněžní majetek je kompromisem mezi čistým pracovním kapitálem a čistými pohotovými prostředky. Do oběžných aktiv vedle peněz v hotovosti, na běžných účtech a peněžních ekvivalentů se zahrnou i krátkodobé pohledávky, která jsou očištěné od nelikvidních pohledávek (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 211).

$$\text{ČPM} = \text{oběžná aktiva} - \text{zásoby} - \text{nelikvidní pohledávky} - \text{krátkodobá pasiva} \quad (6)$$

3.3 Poměrové ukazatele

Poměrové ukazatele jsou brány jako hlavní nástroje finanční analýzy. Jsou oblíbené především díky tomu, že poskytují rychlou představu o podnikové finanční situaci. Jak už název těchto ukazatelů napovídá, tak se dávají do poměru jednotlivé položky z účetních výkazů a to hlavně z rozvahy, výkazu zisku a ztráty, popřípadě cash flow (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 84). Tyto výkazy jsou běžně dostupné i pro širokou veřejnost, tudíž se k nim může dostat také externí finanční analytik (Růčková, 2021, str. 58).

V následujících podkapitolách budou popsány nejdůležitější ukazatele rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity.

3.3.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou někdy nazývané taky jako ukazatele výnosnosti. Dávají do poměru konečný výstup z podnikatelské činnosti k určitému vstupu. Vstupem zde může být celková aktiva, kapitál nebo tržby. Všeobecně tyto ukazatele podniku ukazují, kolik Kč zisku připadá na jednu korunu vstupu (Vochozka et al., 2020, str. 42).

A. Rentabilita aktiv

Rentabilita aktiv velmi důležitým měřítkem výnosnosti. Dává do poměru zisk s veškerými vloženými aktivy. Nezáleží na tom, z jakých zdrojů byla tyto aktiva pořízena. Z toho vyplývá, že se jedná o aktiva financována, jak z vlastního, tak cizího kapitálu (Scholleová, 2017, str. 177).

$$ROA = EBIT / \text{aktiva} \quad (7)$$

B. Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu posuzuje návratnost kapitálu, jenž vlastníci investovali do podniku. Tento ukazatel je důležitý především pro investory, neboť umožňuje vyhodnotit, jestli je jejich kapitál efektivní a generuje adekvátní výnos (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 212). Podává informaci o tom, kolik korun čistého zisku přísluší na 1 korunu vlastního kapitálu daného podniku (Scholleová, 2017, str. 177).

$$ROE = EAT / \text{vlastní kapitál} \quad (8)$$

C. Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb udává, kolik korun zisku dokáže podnik vytvořit z 1 koruny celkových tržeb. Pro podnik je velmi důležité, aby se tento ukazatel dobře vyvíjel. Je totiž velmi pravděpodobné, že pokud není vývoj tohoto ukazatele příznivý, tak že bude podobný vývoj i u ostatních ukazatelů (Scholleová, 2017, str. 177).

$$ROS = EAT / \text{celkové tržby} \quad (9)$$

3.3.2 Ukazatele aktivity

Pro podnik jsou ukazatele aktivity dalším důležitým kritériem pro hodnocení, neboť podává informace o tom, zda efektivně hospodaří se svými aktivy. Posuzují, jak jsou různé formy aktiv vázané k jednotlivým částem kapitálu. Pokud má podnik málo aktiv, tak je možné, že v budoucnu pozbyde o část potencionální tržby. Druhý extrém vzniká, když má podnik naopak více aktiv než je vhodné. To představuje vyšší náklady a tím i nižší zisk (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 213).

Rozlišují se dva typy těchto ukazatelů: počet obrátů a doba obrátu. Platí pravidlo, čím více je obrátek, tím jsou aktiva vázána kratší dobu a tudíž se zvyšuje pravděpodobnost růstu zisku.

Cílem podniku je zvyšovat počet obrátek a zároveň zkracovat jejich dobu (Scholleová, 2017, str. 180). Evropská unie, ve snaze sjednocovat různé ekonomické postupy, doporučuje používat hlavně ukazatel počtu obrátů (Vochozka et al., 2020, str. 43).

A. Obrat celkových aktiv

Tento ukazatel oznamuje podniku, kolikrát za rok se aktiva obrátí v tržby. Vypočtené hodnoty tohoto ukazatele se průměrně pohybují v intervalu od 1,6 do 2,9. Jestliže je hodnota obrátek za rok menší než 1,5, tak to pro podnik znamená to, že má příliš vázaných aktiv. Řešením je buď část aktiv odprodat anebo zvýšit tržby (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 214).

$$\text{Obrat celkových aktiv} = \text{tržby} / \text{celková aktiva} \quad (10)$$

B. Obrat zásob

Obrat zásob udává, kolikrát jsou zásoby v průběhu roku přeměněny v jiné formy oběžného majetku, prodány jako hotové výrobky nebo polotovary a znovu pořízeny. Když je hodnota tohoto ukazatele vyšší než průměrné odvětvové hodnoty, tak to znamená, že podnik má likvidní zásoby, které nepotřebují zbytečné financování. Ovšem pokud je hodnota nižší než průměr, tak podnik vlastní nepotřebně velké množství zásob. Takových zásobách je uloženo zbytečně moc finančních prostředků, které podnik nemůže využít pro další investování a nemůže z nich generovat žádný výnos (Vochozka et al., 2020, str. 43).

$$\text{Obrat zásob} = \text{tržby} / \text{zásoby} \quad (11)$$

C. Doba obratu zásob

Doba obratu zásob udává průměrný počet dnů, jenž jsou zásoby v podniku k dispozici do chvíle jejich spotřeby nebo do chvíle jejich prodeje. Tento ukazatel je zároveň indikátorem likvidity u zásob, jako jsou hotové výrobky a zboží (Vochozka et al., 2020, str. 44). V této práci se rokem rozumí ekonomický rok, který má 360 dní.

$$\text{Doba obratu zásob} = \text{zásoby} / (\text{tržby} / 360) \quad (12)$$

D. Doba splatnosti pohledávek

Tento ukazatel v průměru vyjadřuje, kolik dní trvá odběratelům zaplatit za prodané zboží či hotové výrobky. Od předání výrobků nebo zboží podnik poskytuje svým odběratelům obchodní úvěr. Doba splatnosti pohledávek by měla být pokud možno co nejkratší (Scholleová, 2017, str. 181).

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \text{pohledávky} / (\text{tržby} / 360) \quad (13)$$

E. Doba splatnosti krátkodobých závazků

Doba splatnosti krátkodobých závazků udává průměrný počet dnů od vzniku závazku u dodavatele do chvíle úhrady tohoto závazku. Tento ukazatel by měl být alespoň stejně velký jako doba splatnosti pohledávek. Když je hodnota doby splatnosti krátkodobých závazků vyšší než suma obratu pohledávek a zásob, tak jsou pohledávky a zásoby podniku financovány dodavatelským úvěrem. To je sice výhodné, ale může to snižovat likviditu oběžného majetku (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 105).

$$\text{Doba splatnosti krátkodobých závazků} = \text{krátkodobé závazky} / (\text{tržby} / 360) \quad (14)$$

3.3.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti vypovídají o struktuře celkového kapitálu, tedy o poměru vlastního a cizího kapitálu. Tyto ukazatele je zároveň využívány jako indikátory výše rizika spojeného s kapitálem. Cizí kapitál je sice rizikovější než ten vlastní, ale zároveň je levnější. Levnější je proto, že úroky z cizího kapitálu snižují základ daně a jedná se o tzv. daňový štít. Nejlevnějším kapitálem je krátkodobý cizí kapitál a nejdražší je vlastní kapitál. Vlastní kapitál je zase nejvíce bezpečným zdrojem financování. Z toho vyplývá, že by se každý podnik měl snažit o optimální kapitálovou strukturu, aby byl poměr vlastního a cizího kapitálu co nejvhodněji rozvržený (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 84-85).

A. Celková zadluženost

Základním indikátorem zadluženosti je celková zadluženost. Řada autorů ve svých odborných publikacích uvádí jako doporučenou hodnotu tohoto ukazatele v rozmezí od 30 % až 60 %. Musí se ovšem brát v potaz odvětví podnikání a schopnost splácet úroky z dluhů (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 85-86).

$$\text{Celková zadluženost} = \text{cizí zdroje} / \text{celková aktiva} \quad (15)$$

B. Míra zadluženosti

Míra zadluženosti je další významný ukazatel zadluženosti. Udává poměr cizích a vlastních zdrojů. Tento ukazatel často využívají banky v případě, když podnik žádá o úvěr. Na základě výsledné hodnoty rozhodují o tom, zda úvěr poskytnou či nikoliv (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 86).

$$\text{Míra zadluženosti} = \text{cizí zdroje} / \text{vlastní kapitál} \quad (16)$$

C. Úrokové krytí

Celkovou výši zadluženosti podniku charakterizuje ukazatel úrokového krytí pomocí schopnosti splácet úrok z dluhů. V odborné literatuře se lze setkat s doporučenou hodnotou úrokového krytí, která má být podle autorů vyšší než 5. Když hodnota vyjde rovna 1, tak podnik sice dokáže splatit všechny úroky všem věřitelům, ale už nedokáže ze zisku zaplatit daně. Proto se doporučuje vyšší hodnota (Knápková, Pavelková & Šteker, 2013, str. 87).

$$\text{Úrokové krytí} = \text{EBIT} / \text{nákladové úroky} \quad (17)$$

3.3.4 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity udávají, zda je podnik schopen přeměnit aktiva na peněžní prostředky a zda těmito prostředky dokáže uhradit včas, v určené podobě a na určeném místě všechny své závazky. Nízká likvidita není vhodná, neboť nese riziko nedostatku. Naopak vysoká likvidita je taktéž problémová, protože váže finanční prostředky s nedostatečným či žádným výnosem. Tyto prostředky pak nelze investovat jinam, a tudíž snižuje rentabilitu podniku. Každý podnik musí najít soulad mezi těmito ukazateli (Scholleová, 2017, str. 178).

A. Běžná likvidita

Běžná likvidita udává, kolikrát by byl oběžný majetek schopen pokrýt krátkodobé dluhy podniku. To znamená, kolikrát by byly splaceny všechny dluhy věřitelů, kdyby se všechen oběžný majetek podniku přeměnil na hotovostní peněžní prostředky. Hodnota běžné likvidity se průměrně pohybuje od 1,6 do 2,5. Její hodnota by pokud možno neměla být nižší než 1 (Vochozka et al., 2020, str. 45).

$$\text{Běžná likvidita} = \text{oběžná aktiva} / \text{krátkodobé závazky} \quad (18)$$

B. Pohotová likvidita

Pohotová likvidita je přesnější než běžná, neboť se při výpočtu do čitatele nezahrnují zásoby, protože jsou nejméně likvidním oběžným majetkem. Dále se čítecel snižuje o nedobytné pohledávky, pokud podnik nějaké eviduje. Vhodná hodnota ukazatele je intervalu od 0,7 do 1. Pokud je hodnota rovna 1, tak podnik dokáže splatit veškeré závazky, bez toho aniž by musel prodat zásoby (Vochozka et al., 2020, str. 45).

$$\text{Pohotová likvidita} = (\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}) / \text{krátkodobé závazky} \quad (19)$$

C. Hotovostní likvidita

Hotovostní likvidita je oproti běžné a pohotové likviditě nejvíce přesným ukazatelem. To proto, že v čitateli jsou jen peněžní prostředky a tudíž ukazuje schopnost splatit krátkodobé dluhy v daný okamžik. Do peněžních prostředků lze zahrnout hotovost v pokladně, peníze na účtech, krátkodobé cenné papíry jako šeky či směnky. Hodnota hotovostní likvidity by měla být okolo hodnoty 0,2 (Vochozka et al., 2020, str. 45-46).

$$\text{Hotovostní likvidita} = \text{peněžní prostředky} / \text{krátkodobé závazky} \quad (20)$$

3.4 Souhrnné ukazatele

Jednotlivé ukazatele finanční analýzy, které jsou v této práci popsány výše, nemusí být úplně vypovídající, neboť některé z nich mohou být příznivé a jiné naopak nepříznivé. Proto byly vytvořeny souhrnné ukazatele, jež vystihují celkovou finanční situaci podniku pomocí jednoho souhrnného čísla (Scholleová, 2017, str. 191).

Hrdý a Krechovská (2013, str. 220) dělí tyto ukazatele na:

- bankrotní modely,
- bonitní modely.

Pro účely této práce zde budou popsány dva souhrnné indexy a to Altmanův model a index IN05. Konkrétně budou použity dvě modifikace Altmanova modelu (varianta pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu a varianta pro české společnosti).

3.4.1 Altmanův model

Tento model se určuje prostřednictvím jedné číselné hodnoty, tzv. Z-skóre. Výpočet je obvykle tvořen z pěti jednoduchých ukazatelů finanční analýzy. Toto ovšem není pravidlem, např. modifikace tohoto modelu pro nevýrobní podniky je tvořena pouze ze čtyř ukazatelů.

Obsahuje likviditu, rentabilitu, zadluženost a kapitálovou strukturu. K nim se následně přiděluje váha ukazatele. Nelze stejným kritériem hodnotit menší podniky a podniky, které jsou obchodované na kapitálovém trhu a tudíž má výpočet Z-skóre více modifikací (Scholleová, 2017, str. 191-192).

Rozlišují se 4 různé modifikace Altmanova modelu (Vochozka et al., 2020, str. 102):

- varianta pro společnosti veřejně obchodované na kapitálovém trhu,
- varianta pro společnosti, které nejsou obchodované na kapitálovém trhu,
- varianta uzpůsobená pro nevýrobní podniky,
- varianta uzpůsobená pro české společnosti.

Altmanův model pro malé podniky, jenž nenabízí akcie na kapitálovém trhu (Scholleová, 2017, str. 191-192):

$$Z = 0,717 * X_1 + 0,847 * X_2 + 3,107 * X_3 + 0,42 * X_4 + 0,998 * X_5 \quad (21)$$

Kde:

X_1 – ČPK / aktiva,

X_2 – nerozdělený zisk minulých let / aktiva,

X_3 – EBIT / aktiva,

X_4 – vlastní kapitál / cizí zdroje,

X_5 – tržby / aktiva.

Interpretace výsledné hodnoty Z-skóre pro společnosti bez akcií:

Podnik je v dobré finanční kondici a není ohrožen bankrotem, když je Z větší než 2,9. Podnik se nachází v šedé zóně a nelze o finanční kondici přesně rozhodovat, když je Z větší než 1,23 a zároveň menší než 2,89. Podnik se nenachází v dobré finanční situaci a hrozí mu bankrot, když je Z menší než 1,23 (Scholleová, 2017, str. 192).

Altmanův model upravený pro české společnosti (Vochozka et al., 2020, str. 105):

$$Z_{CZ} = 3,3 * X_1 + 0,99 * X_2 + 0,6 * X_3 + 1,4 * X_4 + 6,56 * X_5 - 1 * X_6 \quad (22)$$

Kde:

X_1 – EBIT / aktiva,

X_2 – tržby / aktiva,

X_3 – vlastní kapitál / cizí zdroje,

X_4 – nerozdělený zisk minulých let / aktiva,

X_5 – ČPK / aktiva,

X_6 – závazky po splatnosti / výnosy.

Interpretace výsledné hodnoty Z-skóre pro české společnosti:

Podnik je v dobré finanční kondici a není ohrožen bankrotem, když je Z_{CZ} větší než 2,99. Podnik se nachází v šedé zóně a nelze o finanční kondici přesně rozhodovat, když je Z_{CZ} větší než 1,8 a zároveň menší než 2,99. Podnik se nenachází v dobré finanční situaci a hrozí mu bankrot, když je Z_{CZ} menší než 1,8 (Vochozka et al., 2020, str. 105).

3.4.2 Index IN05

Index IN05 vytvořili manželé Neumaierovi z již existujících indexů IN95, IN99 a IN01. Byl speciálně vytvořen tak, aby byl přijatelný v českém prostředí, což je velkou výhodou. Index IN05 je znázorněn formou rovnice. V této rovnici lze nalézt ukazatele aktivity, likvidity, rentability a zadluženosti. K jednotlivým ukazatelům je přidělena váha stejně jako u Altmanova modelu (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 221).

$$IN05 = 0,13 * X_1 + 0,04 * X_2 + 3,97 * X_3 + 0,21 * X_4 + 0,09 * X_5 \quad (23)$$

Kde:

X_1 – aktiva / cizí zdroje,

X_2 – EBIT / nákladové úroky,

X_3 – EBIT / aktiva,

X_4 – výnosy / aktiva,

X_5 – oběžná aktiva / krátkodobé závazky.

Interpretace výsledné hodnoty IN05:

Podnik se nachází v příznivé finanční situaci a neočekává se bankrot, když je IN05 větší než 1,6. Nelze určit, zda podniku hrozí bankrot, je šedé zóně, když je hodnota IN05 větší než 0,9 a zároveň je menší než 1,6. Podnik se nenachází v příznivé finanční situaci a hrozí mu bankrot, jestliže je hodnota IN05 menší než 0,9 (Hrdý & Krechovská, 2013, str. 222).

4 CHARAKTERISTIKA DRUŽSTVA AGRICOLA

Tato kapitola se bude věnovat stručnému představení družstva Agricola Bylany, které je předmětem finanční analýzy této práce.

Družstvo leží v malé obci Lány na východě Čech, poblíž města Chrudim. Má ovšem i další střediska a to v Novém Dvoře u Heřmanova Městce, v Bylanech a Skupicích. Jedná se o zemědělské družstvo s dlouholetou tradicí, která sahá až do roku 1950 (Družstvo Agricola Bylany, c2022). Družstvo Agricola podniká jen v rostlinné výrobě, v úpravě a skladování vypěstovaných plodin a ve výkupu a prodeji zemědělských komodit od obchodních partnerů. Družstvo pěstuje hlavně námel, dále řepku ozimou, cukrovku, pšenici, kukuřici, svazenko a traviny (Výroční zpráva družstva Agricola, 2021).

4.1 Základní informace o družstvu

V tabulce č. 3 jsou uvedené nejpodstatnější informace o družstvu Agricola Bylany.

Tabulka 3 - Základní informace o družstvu Agricola Bylany

Obchodní firma, právní forma	Družstvo Agricola Bylany, družstvo
Sídlo	č. p. 97, 537 01 Lány
IČO, DIČ	001 24 397, CZ 001 24 397
Spisová značka	DrXXV 26 vedená u Krajského soudu v Hradci Králové
Datum zápisu do obchodního rejstříku	01. 01. 1991
Velikost účetní jednotky	malá účetní jednotka
Rozhodující předmět činnosti	zemědělská výroba
Předmět podnikání	vedení účetnictví, vedení daňové evidence výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona rostlinná výroba, výroba osiv, úprava, zpracování a prodej vlastní produkce zemědělské výroby silniční motorová doprava
Výše základního kapitálu	19 814 504 Kč
Základní členský vklad	50 000 Kč
Průměrný počet zaměstnanců v roce 2021	16
Průměrný počet řídicích pracovníků	4

Zdroj: vlastní zpracování dle (Justice.cz, 2018) a (Příloha k účetní závěrce za rok 2021)

4.2 Organizační struktura družstva Agricola Bylany

Zemědělské družstvo Agricola Bylany má následující organizační strukturu. Představenstvo, členové představenstva a obsazení kontrolní komise jsou voleni členskou schůzí, jenž je zároveň nejvyšším orgánem družstva Agricola. Současným předsedou představenstva je Ing. Jaromil Mádlo, který řídí chod družstva v průběhu roku společně s manažery konkrétních úseků. Tito manažeři mají s družstvem uzavřený pracovně právní vztah. O personální obsazení se stará právě předseda představenstva a také určuje manažery jednotlivých úseků. Jednou za měsíc se sejde na zasedání celé představenstvo a kontrolní komise družstva, kde rozhodují o zásadních věcech ve vedení družstva (Příloha k účetní závěrce družstva Agricola, 2021). Představenstvo má taktéž místopředsedu, který zastupuje předsedu v době jeho nepřítomnosti. Předseda a místopředseda je i u kontrolní komise družstva Agricola (Justice.cz, 2018).

5 FINANČNÍ ANALÝZA DRUŽSTVA AGRICOLA

V následující části této práce budou aplikovány informace a poznatky z teoretické části na zemědělské družstvo Agricola Bylany. V této kapitole se bude pracovat s absolutními, rozdílovými, poměrovými a souhrnnými ukazateli. Zmíněné ukazatele budou počítány pro období 2016 až 2021. Veškerá data, potřebná pro jednotlivé výpočty, se budou čerpat z účetních výkazů, konkrétně tedy z rozvahy a výkazu zisku a ztráty.

5.1 Horizontální analýza

Tato část práce se zaměřuje na horizontální analýzu rozvahy za období 2016 až 2021. Nejdříve dochází k analýze aktiv a následně i pasiv.

Jak je uvedeno v teoretické části, díky horizontální analýze je možné zjistit, jak se mění jednotlivé položky účetních výkazů v čase. Tento ukazatel zde bude sledován, jak pomocí absolutní změny (v tis. Kč) podle vzorce (1), tak pomocí indexů podle vzorce (2).

5.1.1 Horizontální analýza aktiv

Následující podkapitola ukáže vývoj nejdůležitějších položek aktiv v letech 2016-2021 a také to v jaké intenzitě se měnily. V tabulce č. 4 je zobrazen vývoj v absolutním vyjádření, tzn. v peněžních jednotkách (v tis. Kč) a v tabulce č. 5 pak v procentuální změně.

U tabulky č. 4 a tabulky č. 5 chybí položky „Dlouhodobý nehmotný majetek“ a „Krátkodobý finanční majetek“. To z toho důvodu, že u nich nedošlo k žádné změně v analyzovaném období, tudíž je zbytečné je uvádět.

Tabulka 4 - Horizontální analýza aktiv v letech 2016-2021 (v tis. Kč)

Horizontální analýza aktiv	Absolutní změna v meziročním porovnání				
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aktiva celkem	829	-16 186	11 338	-12 659	- 2 581
B. Dlouhodobý majetek	288	- 9 306	5 944	2 841	- 3 047
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	193	- 5 115	5 944	2 841	- 3 047
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	95	- 4 191	0	0	0
C. Oběžná aktiva	574	- 6 880	5 394	-15 500	466
C. I. Zásoby	-11 720	-11 175	9 336	- 4 675	2 941
C. II. Pohledávky	14 499	7 580	5 105	-11 428	- 6 481
C. IV. Peněžní prostředky	- 2 205	- 3 287	- 9 047	603	4 006
D. Časové rozlišení aktiv	- 33	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Z tabulky č. 4 je zřejmé, že celková aktiva rostla pouze v letech 2016/2017 a 2018/2019, ve zbylých sledovaných letech klesala. Nejvyšší poklesu dosáhla v období 2017/2018, kdy se aktiva snížila o 16 186 tis. Kč. Právě v roce 2017 mělo družstvo nejvyšší celková aktiva, která činila bez mála 189 000 tis. Kč. Pro porovnání v roce 2021 dosahovala výše 168 533 tis. Kč, což představuje snížení celkových aktiv přes 20 000 tis. Kč. Položka „Dlouhodobý hmotný majetek“ má podobný trend, taktéž v letech 2017/2018 zaznamenala nejvyšší pokles a to zhruba o 9 400 tis. Kč. Družstvo v roce 2018 sice nakoupilo pozemky a stroje jako sběrač kamene a lištu na sběr travního semínka, ale zároveň došlo i k prodeji haly v Morašicích, proto se účetní hodnota dlouhodobého hmotného majetku snížila. Ovšem čím se vývoj položky „Dlouhodobý hmotný majetek“ liší od vývoje celkových aktiv je v tom, že v období 2019/2020 zaznamenala růst o 2 841 tis. Kč a to díky nákupu lukrativních pozemků. V tomto zmíněném období došlo k poklesu celkových aktiv a to zapříčinil pokles oběžných aktiv, hlavně položky „Pohledávky“. V roce 2017 družstvo drželo dlouhodobý finanční majetek v hodnotě 4 191 tis. Kč. Následující rok došlo k prodeji tohoto majetku, takže položka „Dlouhodobý finanční majetek“ měla nulovou hodnotu. Další roky nedošlo k nákupu nového dlouhodobého finančního majetku a tudíž ani k prodeji, proto nedocházelo k žádným změnám u této položky. Družstvo mělo nejvíce peněžních prostředků v roce 2016, poté ale docházelo ke snižování až do roku 2019. V roce 2020 se začala položka „Peněžní prostředky“ zvedat a v roce 2021 činila 35 195 tis. Kč.

Tabulka 5 - Horizontální analýza aktiv v letech 2016-2021 (v %)

Položka aktiv	Změna v meziročním porovnání v %				
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Aktiva celkem	0,44%	-8,58%	6,58%	-6,89%	-1,51%
B. Dlouhodobý majetek	0,38%	-12,11%	8,80%	3,87%	-3,99%
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	0,27%	-7,04%	8,80%	3,87%	-3,99%
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	2,32%	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C. Oběžná aktiva	0,52%	-6,15%	5,14%	-14,05%	0,49%
C. I. Zásoby	-19,89%	-23,68%	25,92%	-10,31%	7,23%
C. II. Pohledávky	201,85%	34,96%	17,45%	-33,25%	-28,25%
C. IV. Peněžní prostředky	-4,89%	-7,66%	-22,83%	1,97%	12,84%
D. Časové rozlišení aktiv	-100,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Tabulka č. 5 zachycuje horizontální analýzu aktiv stejně jako tabulka č. 4, ovšem je vyjádřena v procentuální změně. Zajímavý je vývoj položky „Pohledávky“. Mezi lety 2016 a 2017 se pohledávky zvýšily o 201,85 %, z částky 7 183 tis. Kč na částku 21 682 tis. Kč. Tento nárůst byl zapříčiněn hlavně krátkodobými pohledávkami, které se zvýšily o téměř 17 000 tis. Kč. Meziročně se pohledávky zvyšovaly až do roku 2019. Následující rok došlo k rapidnímu snížení a to o 33,25 %. V roce 2021 byl klesající trend pohledávek potvrzen, protože došlo k dalšímu poklesu o téměř 30 %.

5.1.2 Horizontální analýza pasiv

Stejně jako předešlá podkapitola se bude tato podkapitola věnovat horizontální analýze. Avšak předmětem analýzy budou místo aktiv pasiva. Bude se rozebírat vývoj vybraných položek pasiv ve sledovaném období 2016-2021. Meziroční změna pasiv v absolutním vyjádření je zachycena v tabulce č. 6 a v procentuálním vyjádření v tabulce č. 7. Opět zde byly použity vzorce (1-2).

U zmíněných tabulek je vynechána položka „Časové rozlišení pasiv“, neboť mají nulovou hodnotu v obdobích, které tato práce sleduje. Proto nemá cenu je vůbec uvádět.

Tabulka 6 - Horizontální analýza pasiv v letech 2016-2021(v tis. Kč)

Horizontální analýza pasiv	Absolutní změna v meziročním porovnání				
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Pasiva celkem	829	-16 186	11 338	-12 659	- 2 581
A. Vlastní kapitál	6 357	1 832	4 225	- 1 634	2 821
A. I. Základní kapitál	- 1 286	- 131	- 180	- 613	- 68
A. III. Fondy ze zisku	- 291	7 281	2 135	2 297	2 130
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let	0	0	2 964	0	- 2 964
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období	7 839	- 5 127	- 694	- 3 318	3 723
B. + C. Cizí zdroje	- 5 528	-18 019	7 113	-11 025	- 5 402
B. Rezervy	- 4 774	- 7 850	5 586	- 6 645	- 1 093
C. Závazky	- 754	-10 169	1 527	- 4 380	- 4 309
C. I. Dlouhodobé závazky	- 715	- 3 986	- 4 098	- 3 359	- 3 071
C. II. Krátkodobý závazky	- 39	- 6 183	5 624	- 1 021	- 1 238

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Z tabulky č. 6 je zřejmé, že položka „Fondy ze zisku“ vykazuje nejvyšší růst oproti ostatním zmíněným položkám pasiv. Pouze v letech 2016/2017 došlo k poklesu o 291 tis. Kč. Další období docházelo k meziročnímu růstu této položky. Například v roce 2017 fondy ze zisku

činily 83 078 tis. Kč a v roce 2021 už téměř 97 000 tis. Kč. Výsledek hospodaření minulých let v letech 2016 až 2018 vykazoval nulovou hodnotu. To se změnilo v roce 2019, kdy tato položka vzrostla na 2 964 tis. Kč. Následující období se tato hodnota nezměnila. V rozvaze za rok 2021 je však položka „Výsledek hospodaření minulých let“ opět nulová, neboť byl v roce 2021 tento výsledek hospodaření rozdělen do fondu kulturních a sociálních potřeb, do rezervního fondu a mezi členy družstva. V období 2016/2017 se položka „Výsledek hospodaření běžného účetního období“ zvýšila o 7 839 tis. Kč, což představuje nejvyšší meziroční nárůst této položky rozvahy. V dalších letech výsledek hospodaření běžného období klesal, až v roce 2021 došlo ke zvýšení zisku oproti roku 2020 a to o 3 723 tis. Kč.

Tabulka 7 - Horizontální analýza pasiv v letech 2016 - 2021 (v %)

Horizontální analýza pasiv	Změna v meziročním porovnání v %				
	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Pasiva celkem	0,44%	-8,58%	6,58%	-6,89%	-1,51%
A. Vlastní kapitál	5,41%	1,48%	3,36%	-1,26%	2,20%
A. I. Základní kapitál	-4,32%	-0,46%	-0,63%	-2,17%	-0,25%
A. III. Fondy ze zisku	-0,35%	8,76%	2,36%	2,48%	2,25%
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let	0,00%	0,00%	100,00%	0,00%	-100,00%
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období	175,06%	-41,63%	-9,65%	-51,08%	117,15%
B. + C. Cizí zdroje	-7,87%	-27,86%	15,25%	-20,50%	-12,64%
B. Rezervy	-16,91%	-33,48%	35,81%	-31,36%	-7,52%
C. Závazky	-1,80%	-24,67%	4,92%	-13,44%	-15,28%
C. I. Dlouhodobé závazky	-3,09%	-17,79%	-22,25%	-23,46%	-28,03%
C. II. Krátkodobé závazky	-0,21%	-32,84%	44,49%	-5,59%	-7,18%

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Tabulka č. 7 zobrazuje horizontální analýzu pasiv stejně jako tabulka č. 6, ovšem je vyjádřena v procentuální změně. Je možné říct, že cizí zdroje družstva převážně klesají, až na období 2018/2019 a to hlavně díky nárůstu položek „Rezervy“ a „Krátkodobé závazky“ v tomto období. V dalších letech se tyto položky opět snížily a s nimi i cizí zdroje. V roce 2018 byla vytvořena účetní rezerva na sucho ve výši 5 500 tis. Kč, ale zároveň byly rozpuštěny rezervy na stroje a budoucí nájemné v celkové výši 13 350 tis. Kč a tudíž došlo k poklesu rezerv oproti roku 2017 o 33,48 %. V roce 2019 družstvo navýšilo rezervu na sucho na 8 250 tis. Kč, a zároveň zvýšilo rezervu na řepku o 2 000 tis. Kč. Dále byla vytvořena nová rezerva na roční prémii včetně sociálního zabezpečení a zdravotní pojištění z těchto premií ve výši 837 tis. Kč. Žádné rezervy nebyly v tomto roce čerpány, a proto došlo k téměř 36 % růstu této položky.

5.2 Vertikální analýza

Tato část práce se zaměřuje na vertikální analýzu rozvahy za období 2016 až 2021. Nejdříve dochází k analýze aktiv a následně i pasiv. Výpočet vertikální analýzy byl proveden na základě vzorce (3).

Jak je zmíněno v teoretické části, vertikální analýza vyjadřuje jednotlivé položky účetních výkazů jako procentní podíl k stanovené základně, která s položkami souvisí. Lze konstatovat, že má za úkol zjistit skladbu účetních výkazů.

5.2.1 Vertikální analýza aktiv

Následující podkapitola ukáže vývoj struktury aktiv v letech 2016-2021. Základnou jsou zde celková aktiva. Vertikální analýza aktiv je zobrazena v tabulce č. 8.

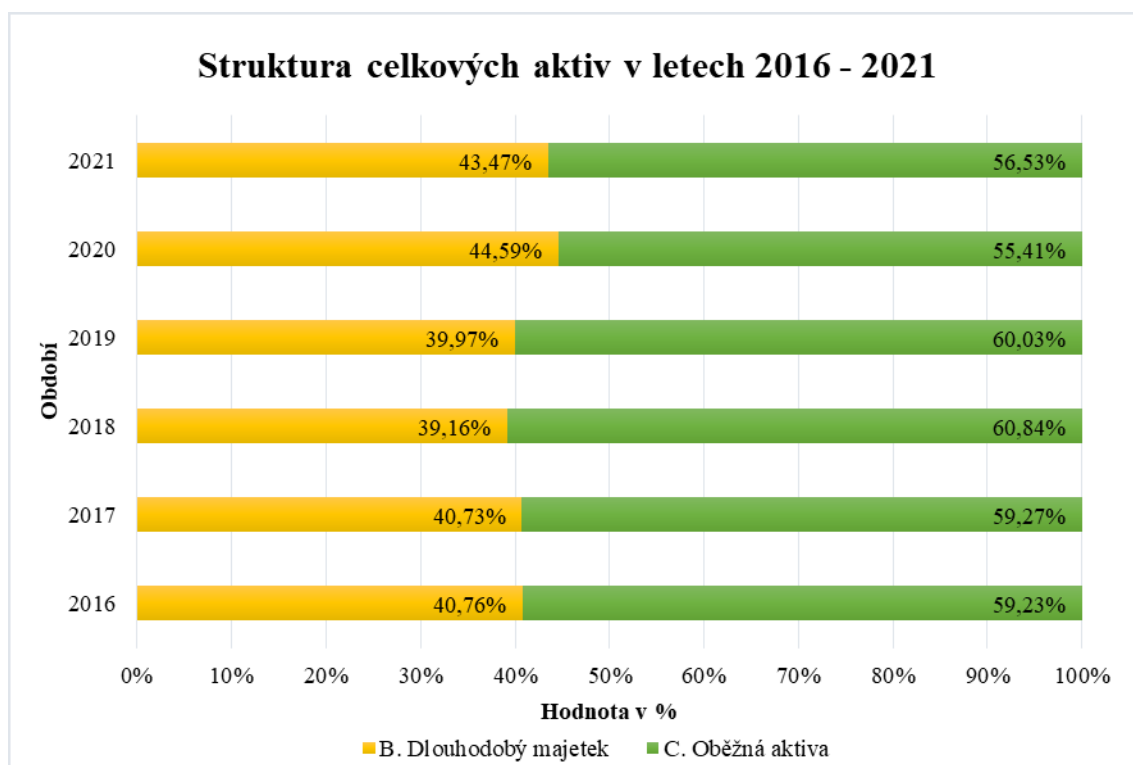
Tabulka 8 - Vertikální analýza aktiv v letech 2016-2021 (v %)

Vertikální analýza aktiv	Období					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
B. Dlouhodobý majetek	40,76%	40,73%	39,16%	39,97%	44,59%	43,47%
B. II. Dlouhodobý hmotný majetek	38,58%	38,51%	39,16%	39,97%	44,59%	43,47%
B. III. Dlouhodobý finanční majetek	2,18%	2,22%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
C. Oběžná aktiva	59,23%	59,27%	60,84%	60,03%	55,41%	56,53%
C. I. Zásoby	31,37%	25,02%	20,89%	24,68%	23,77%	25,88%
C. II. Pohledávky	3,82%	11,50%	16,97%	18,70%	13,41%	9,77%
C. IV. Peněžní prostředky	24,03%	22,75%	22,98%	16,64%	18,23%	20,88%

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Struktura aktiv je přehledně znázorněna v grafu na obrázku č. 2 níže. Většinu celkových aktiv tvoří ve všech sledovaných letech oběžná aktiva. V období 2016 až 2019 se oběžná aktiva pohybovala okolo 60 %, další rok se snížila na necelých 56 % a v roce 2021 se tato hodnota zvýšila přibližně o 1 %. Největší část oběžného majetku představují zásoby. Do roku 2018 měly klesající trend, to se změnilo další období, kdy se začaly opět mírně zvedat. Procentní podíl pohledávek se začal zvyšovat hlavně díky tomu, že meziročně rostly krátkodobé pohledávky, ale i ty dlouhodobé. Podíl pohledávek se začal lepší v roce 2020, když se snížily krátkodobé pohledávky, konkrétně o necelých 10 000 tis. Kč oproti roku minulému. V posledním analyzovaném roce už procentní podíl pohledávek tvořil 9,77 % z celkových aktiv.

Úplně nejmenší podíl měla položka „Dlouhodobý finanční majetek“. V letech 2016 a 2017 tvořila zhruba 2 % celkových aktiv. Další roky už družstvo nevlastnilo tento druh majetku, a tudíž jsou hodnoty nulové. Družstvo nevlastní ani žádný dlouhodobý nehmotný majetek a neviduje ani žádné časové rozlišení aktiv.

Obrázek 2 - Struktura celkových aktiv v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.2.2 Vertikální analýza pasiv

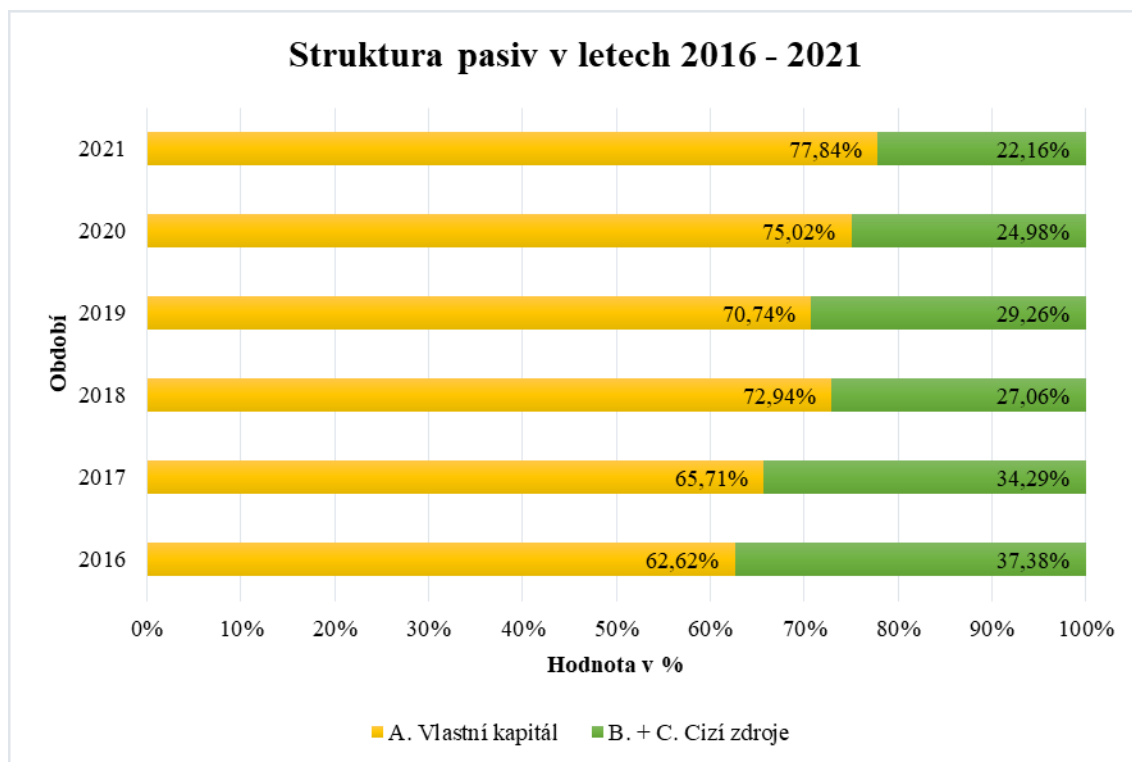
Tato podkapitola se bude věnovat vývoji struktury pasiv v letech 2016-2021. Základnou jsou v tomto případě celková pasiva. Vertikální analýza pasiv je zachycena v tabulce č. 9.

Tabulka 9 - Vertikální analýza pasiv v letech 2016-2021

Vertikální analýza pasiv	Období					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Pasiva celkem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
A. Vlastní kapitál	62,62%	65,71%	72,94%	70,74%	75,02%	77,84%
A. I. Základní kapitál	15,87%	15,11%	16,46%	15,34%	16,12%	16,33%
A. II. Ážio a kapitálové fondy	-0,03%	0,02%	-0,09%	-0,08%	-0,09%	-0,09%
A. III. Fondy ze zisku	44,39%	44,04%	52,40%	50,33%	55,40%	57,51%
A. IV. Výsledek hospodaření minulých let	0,00%	0,00%	0,00%	1,61%	1,73%	0,00%
A. V. Výsledek hospodaření běžného účetního období	2,38%	6,53%	4,17%	3,53%	1,86%	4,09%
B. + C. Cizí zdroje	37,38%	34,29%	27,06%	29,26%	24,98%	22,16%
B. Rezervy	15,03%	12,43%	9,05%	11,53%	8,50%	7,98%
C. Závazky	22,35%	21,86%	18,01%	17,73%	16,48%	14,18%
C. I. Dlouhodobé závazky	12,31%	11,88%	10,68%	7,79%	6,40%	4,68%
C. II. Krátkodobý závazky	10,05%	9,98%	7,33%	9,94%	10,08%	9,50%

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Složení pasiv je přehledně znázorněno v grafu na obrázku č. 3 níže, kde je jasně zřetelné, že družstvo má hlavně vlastní zdroje. Podíl vlastního kapitálu se meziročně zvyšoval, až na rok 2019, kdy se snížil o 2 %. V roce 2021 vlastní kapitál tvořil už 77,84 % z celkových pasiv, což je vyšší procentní podíl než doporučuje většina odborných publikací. Fondy ze zisku představují většinový podíl vlastních zdrojů družstva. Naopak nejmenší podíl na vlastním kapitálu má výsledek hospodaření minulých let. Cizí zdroje klesaly na úkor těch vlastních. V prvním analyzovaném roce mělo družstvo 37,38 % cizího kapitálu a v tom posledním už jenom 22,16 % z celkových pasiv.

Obrázek 3 - Struktura pasiv v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.3 Analýza rozdílových ukazatelů

V této podkapitole budou zanalyzovány výsledky vybraných rozdílových ukazatelů družstva Agricola v letech 2016 až 2021. Pro následující výpočty byly použity vzorce (4-6) a všechny výsledky jsou uvedené v tis. Kč.

5.3.1 Čistý pracovní kapitál

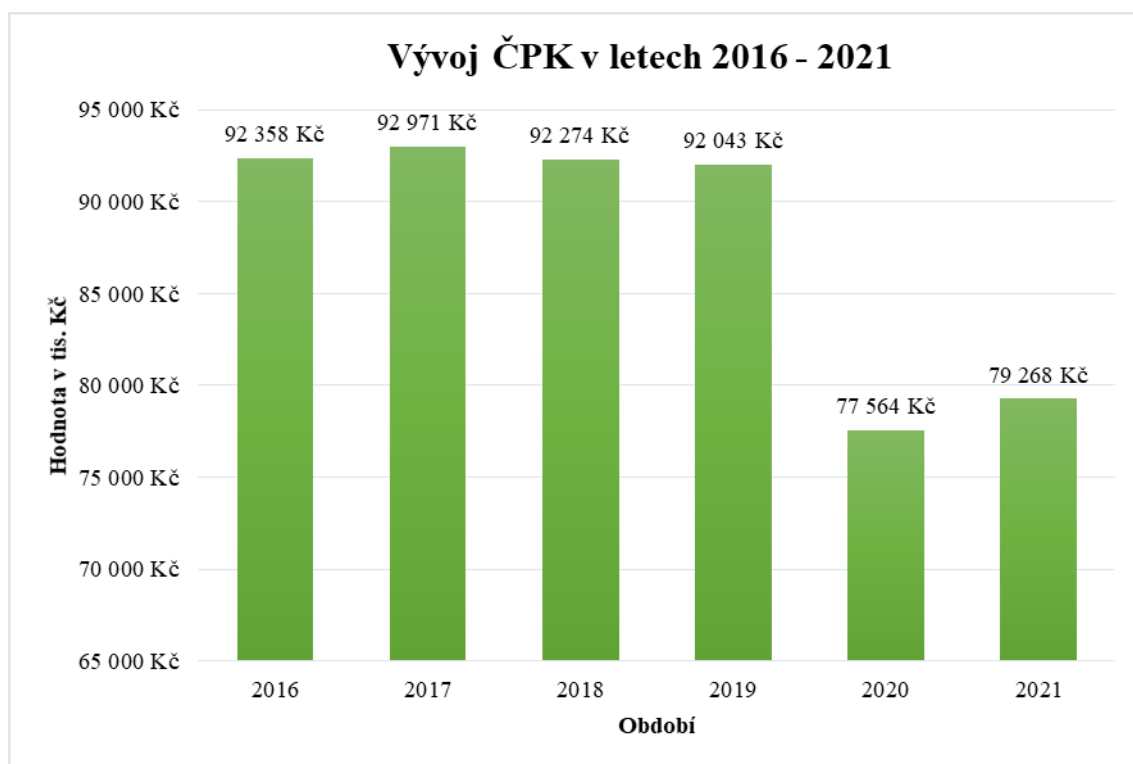
Výpočty a výsledky čistého pracovního kapitálu v letech 2016-2021 jsou uvedeny v tabulce č. 10.

Tabulka 10 - Čistý pracovní kapitál letech 2016-2021 (v %)

Období	Výpočet (v tis. Kč)	Výsledek (v tis. Kč)
2016	111 222 - 18 864	92 358
2017	111 796 - 18 825	92 971
2018	104 916 - 12 642	92 274
2019	110 310 - 18 267	92 043
2020	94 810 - 17 246	77 564
2021	95 276 - 16 008	79 268

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Hodnota čistého pracovního kapitálu by měla být vždy kladná, pokud by tomu tak nebylo, tak se jedná o tzv. nekrytý dluh. Družstvo ve všech sledovaných letech dosahuje kladných výsledků a tudíž má volné prostředky na chod hospodářské činnosti. Ovšem vysoké hodnoty tohoto ukazatele značí, že poměrně velká část oběžných aktiv je financována z dlouhodobého cizího kapitálu. V letech 2016 až 2019 přesahovala hodnota ČPK 92 000 tis. Kč. V období 2020 se snížila oběžná aktiva družstva, a proto se snížila i hodnota čistého pracovního kapitálu a to na bez mála 78 000 tis. Kč. Další rok se hodnota ČPK zvýšila o necelé 2 000 tis. Kč. I přes pokles, který nastal v roce 2020, se tento ukazatel solventnosti vyvíjí pro družstvo Agricola velice dobře. Vývoj čistého pracovního kapitálu je zachycen níže na obrázku č. 4.

Obrázek 4 - Vývoj čistého pracovního kapitálu v letech 2016-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.3.2 Čisté pohotové prostředky

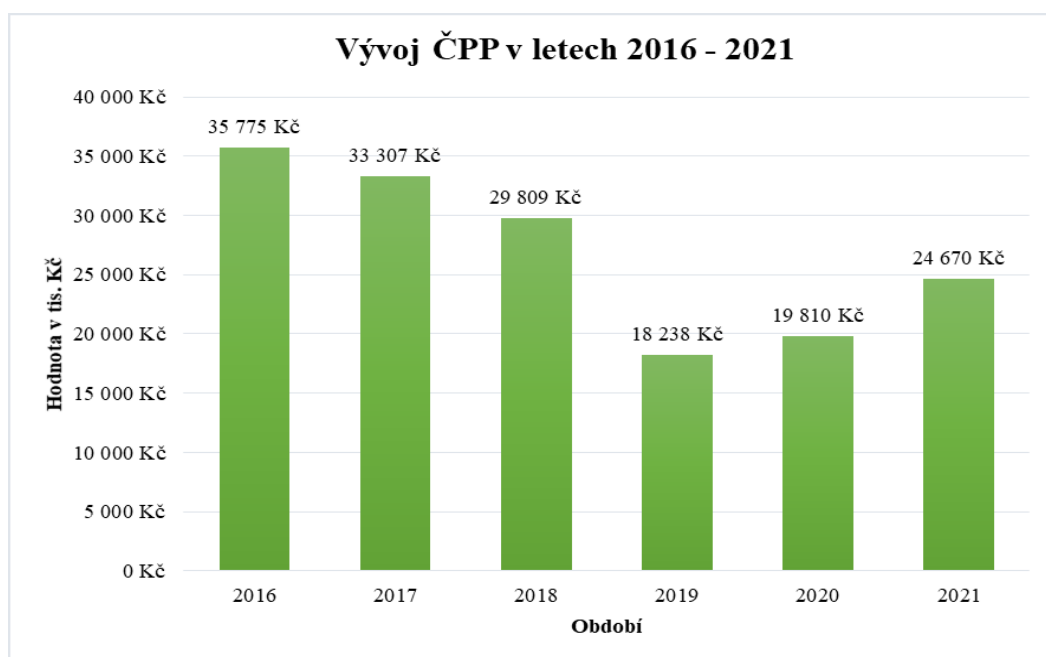
V tabulce č. 11 jsou zachyceny veškeré výpočty a výsledky čistých pohotových prostředků v letech 2016-2021.

Tabulka 11 - Čisté pohotové prostředky v letech 2016-2021 (v tis. Kč)

Období	Výpočet (v tis. Kč)	Výsledek (v tis. Kč)
2016	45 124 - 9 349	35 775
2017	42 919 - 9 612	33 307
2018	39 632 - 9 823	29 809
2019	30 586 - 12 348	18 238
2020	31 189 - 11 379	19 810
2021	35 195 - 10 525	24 670

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Stejně jako u čistého pracovního kapitálu, by výsledná hodnota čistých pohotových prostředků měla být kladná. Rozdíl je v tom, že se místo oběžných aktiv počítá s pohotovými peněžními prostředky, jako jsou například peníze na bankovních účtech a hotovost v pokladně. Od nich se odečítají krátkodobé závazky z obchodního styku. Ukazatel čisté pohotové prostředky informuje společnost o tom, kolik peněžních prostředků by jim zbylo, kdyby poplatili veškeré neprodleně splatné závazky. I tady má družstvo ve všech letech kladné výsledky. V roce 2016 činila hodnota ČPP téměř 36 000 tis. Kč. Další roky se hodnota čistých pohotových prostředků postupně snižovala. V roce 2019 byla zhruba o 18 000 tis. Kč menší. Následující dva roky se výsledky ČPP začaly zvyšovat a v roce 2021 byly na úrovni necelých 25 000 tis. Kč. Na obrázku č. 5 je zachycen vývoj čistých pohotových prostředků.

Obrázek 5 - Vývoj čistých pohotových prostředků v letech 2016-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.3.3 Čistý peněžní majetek

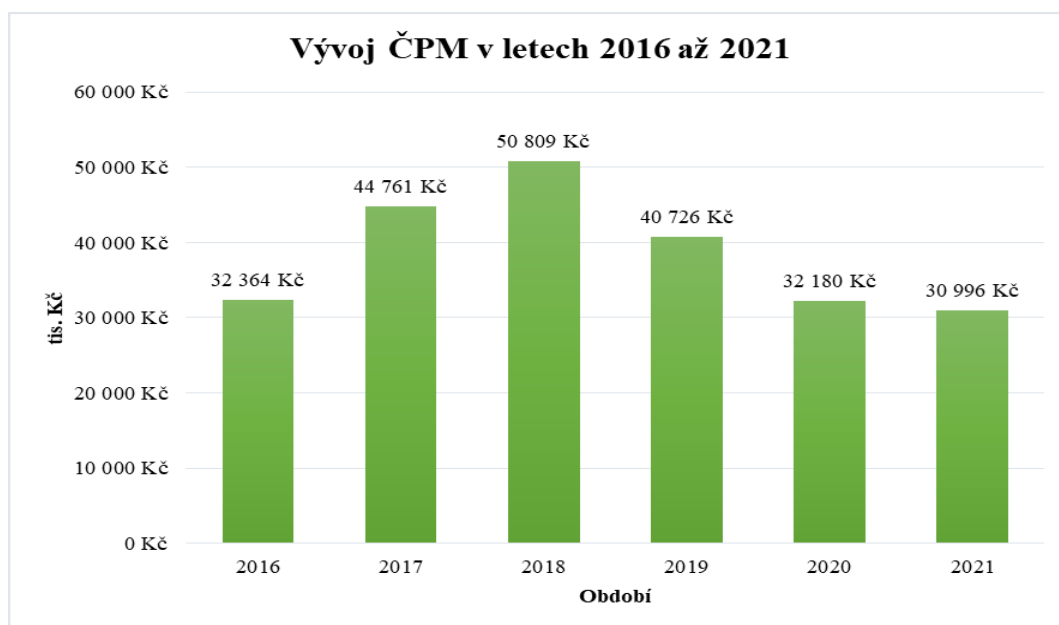
Veškeré výpočty a výsledky čistého peněžního majetku za období 2016-2021 jsou uvedeny v tabulce č. 12.

Tabulka 12 - Čistý peněžní majetek v letech 2016-2021 (v tis. Kč)

Období	Výpočet (v tis. Kč)	Výsledek (v tis. Kč)
2016	111 222 - 58 915 - 1 079 - 18 864	32 364
2017	111 796 - 47 195 - 1 015 - 18 825	44 761
2018	104 916 - 36 020 - 5 445 - 12 642	50 809
2019	110 310 - 45 356 - 5 961 - 18 267	40 726
2020	94 810 - 40 681 - 4 703 - 17 246	32 180
2021	95 276 - 43 622 - 4 650 - 16 008	30 996

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Čistý peněžní majetek je kompromisem mezi ČPK a ČPP. K peněžním prostředkům v hotovosti a na běžných účtech se dále zahrnují i krátkodobé pohledávky a od sumy těchto položek se odečítají krátkodobá pasiva. Čistý peněžní majetek v družstvu meziročně rostl až do roku 2018, kdy dosáhl hodnoty 50 809 tis. Kč. Další roky měl ČPM klesající trend a poslední analyzovaný rok výsledná hodnota čistého peněžního majetku činila zhruba 31 000 tis. Kč. Tento ukazatel taktéž poukazuje na velmi dobrou solventnost družstva Agricola. Vývoj čistého peněžního majetku je přehledně znázorněn na obrázku č. 6.

Obrázek 6 - Vývoj čistého peněžního majetku v letech 2016-2021 (v tis. Kč)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.4 Analýza poměrových ukazatelů

V následující podkapitole budou zhodnoceny výsledky ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a nakonec ukazatele likvidity. Všechny zmíněné ukazatele jsou považovány za nejdůležitější z celé finanční analýzy.

5.4.1 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability dávají do poměru konečný výstup k určitému vstupu. Vstupy jsou zde celková aktiva, kapitál a tržby. Pro výpočet ukazatelů ziskovosti byly použity vzorce (7-9) a výsledky jsou vyjádřené v procentech.

A. Rentabilita aktiv

V tabulce č. 13 jsou uvedeny výpočty a výsledky rentability aktiv (ROA) v letech 2016 až 2021.

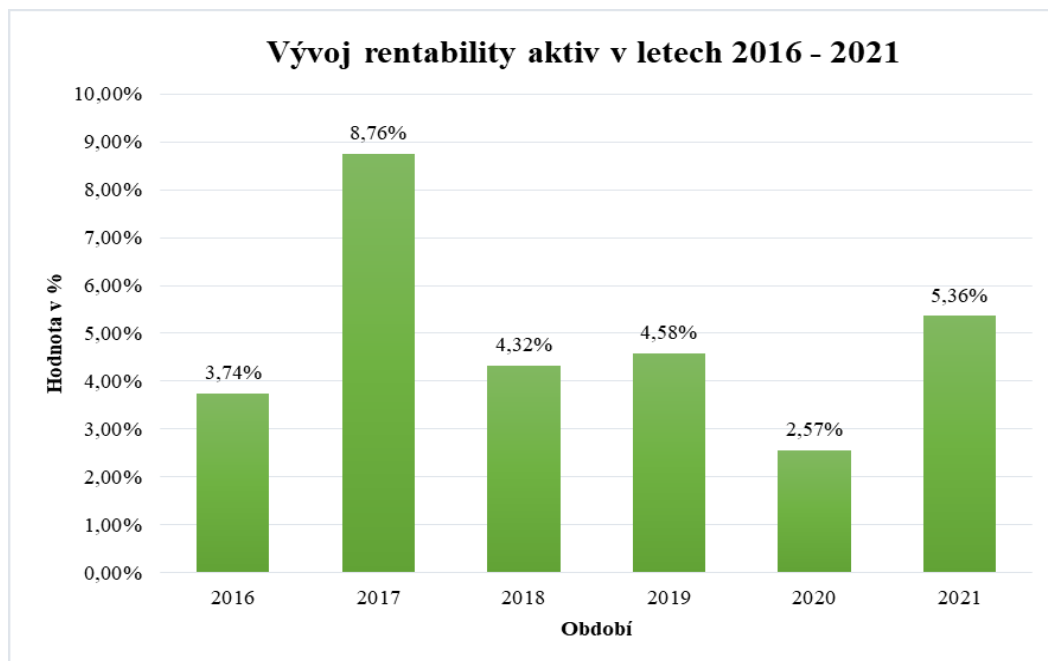
Tabulka 13 - Rentabilita aktiv v letech 2016-2021 (v %)

Období	Výpočet	Výsledek
2016	$7\,021 / 187\,792 * 100$	3,74%
2017	$16\,520 / 188\,621 * 100$	8,76%
2018	$7\,451 / 172\,435 * 100$	4,32%
2019	$8\,409 / 183\,773 * 100$	4,58%
2020	$4\,392 / 171\,114 * 100$	2,57%
2021	$9\,037 / 168\,533 * 100$	5,36%

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

V roce 2017 dosáhla rentabilita aktiv nejvyšší hodnoty a to 8,76 %. Tento nárůst ziskovosti aktiv o 5 % oproti roku 2016, byl zapříčiněn razantním zvýšením zisku před úroky a zdaněním (EBIT), který se více než zdvojnásobil. Vyššího zisku bylo dosaženo díky nadprůměrným výnosům z námele a cukrovky v tomto roce. Lze konstatovat, že v roce 2017 1 koruna aktiv dopřála družstvu 0,0876 Kč zisku. Snahou je maximalizace hodnot tohoto ukazatele. Ovšem rentabilita aktiv družstva se meziročně snižovala a v roce 2020 byla vůbec nejnižší a to na úrovni 2,57 %. Hlavním důvodem tohoto propadu bylo to, že v roce 2020 se rostlinná výroba potýkala s přebytkem vody, což se podepsalo na poklesu produkce námele a tím pádem i na poklesu zisku. Také se prodalo méně pšenice, neboť se vyčkávalo na lepší výkupní ceny. To byl druhý důvod poklesu zisku v roce 2020. Vývoj se další rok zlepšil a rentabilita aktiv se

zvýšila na 5,36 %. Takže v roce 2021 jedna koruna aktiv přinesla družstvu 0,0536 Kč zisku. Na obrázku č. 7 je viditelný vývoj rentability aktiv v letech 2016-2021.

Obrázek 7 - Vývoj rentability aktiv v letech 2016-2021 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

B. Rentabilita vlastního kapitálu

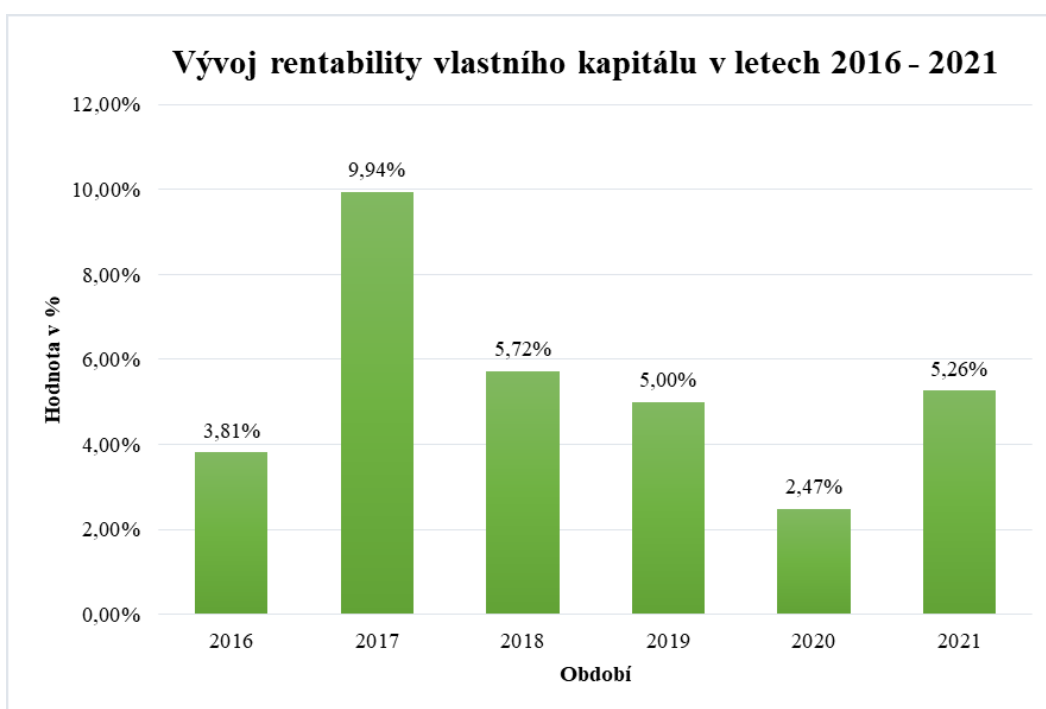
Výpočty a výsledky rentability vlastního kapitálu za období 2016-2021 jsou uvedené níže v tabulce č. 14.

Tabulka 14 - Rentabilita vlastního kapitálu v letech 2016-2021 (v %)

Období	Výpočet	Výsledek
2016	$4\,478 / 117\,589 * 100$	3,81%
2017	$12\,317 / 123\,946 * 100$	9,94%
2018	$7\,190 / 125\,778 * 100$	5,72%
2019	$6\,496 / 130\,003 * 100$	5,00%
2020	$3\,177 / 128\,369 * 100$	2,47%
2021	$6\,901 / 131\,190 * 100$	5,26%

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Rentabilita vlastního kapitálu je jeden z nejdůležitějších ukazatelů pro investory, protože je informuje o tom, jestli jejich kapitál vytváří adekvátní výnos. Nejvyšší návratnosti vlastního kapitálu dosáhlo družstvo v roce 2017, kdy tato hodnota byla ve výši 9,94 %. Až do roku 2020 hodnota rentability vlastního kapitálu klesala a to až na 2,47 %. V tu chvíli 1 koruna vlastního kapitálu přinesla pouze 0,0247 Kč zisku, což je velmi malý přínos. To bylo způsobeno velkým poklesem EAT (VH po zdanění), což bylo zapříčiněno horší rostlinou produkcí, jak již bylo popsáno u rentability aktiv. V roce 2021 se EAT zdvojnásobil, a proto se zvedla i hodnota ROE. Družstvo má vysoký podíl vlastního kapitálu. Tento podíl by mělo začít snižovat a naopak by mělo zvýšit zisk, aby v následujících letech mohlo družstvo dosahovat vyšších a příznivějších hodnot rentability vlastního kapitálu. Obrázek č. 8 zobrazuje vývoj rentability vlastního kapitálu družstva.

Obrázek 8 - Vývoj rentability vlastního kapitálu v letech 2016-2017 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

C. Rentabilita tržeb

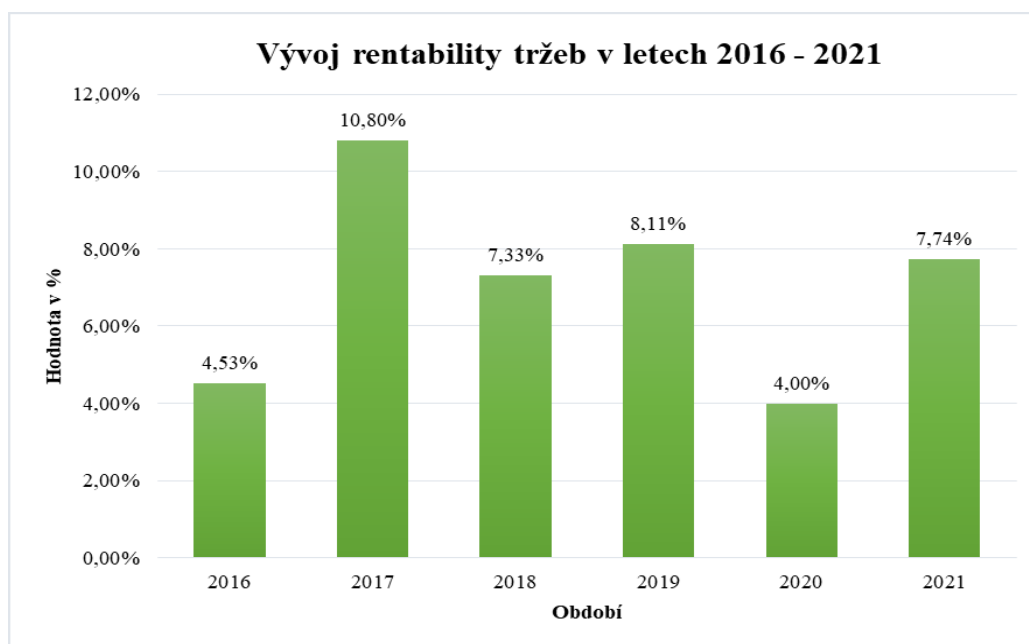
V tabulce č. 15 jsou uvedené výpočty a výsledky rentability tržeb v letech 2016-2021.

Tabulka 15 - Rentabilita tržeb v letech 2016-2021 (v %)

Období	Výpočet	Výsledek
2016	$4\,478 / 98\,810 * 100$	4,53%
2017	$12\,317 / 114\,085 * 100$	10,80%
2018	$7\,190 / 98\,152 * 100$	7,33%
2019	$6\,496 / 80\,056 * 100$	8,11%
2020	$3\,177 / 79\,512 * 100$	4,00%
2021	$6\,901 / 89\,197 * 100$	7,74%

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Důležité je, aby se rentabilita tržeb dobře vyvíjela, protože je pak velmi pravděpodobné, že se budou příznivě vyvíjet i další ukazatele finanční analýzy. Nejlepších hodnot rentability tržeb dosáhlo družstvo v roce 2017 stejně jako u předchozích ukazatelů rentability. V tomto roce 1 koruna celkových tržeb přinesla 0,108 Kč zisku. Opět nejhorším rokem byl rok 2020, kdy ROS mělo 3,99 %. To bylo zapříčiněno kvůli velkému poklesu EAT. I u tohoto ukazatele se v období 2021 vývoj zlepšil a to díky růstu EAT. Vývoj tohoto ukazatele je zachycen níže na obrázku č. 9.

Obrázek 9 - Vývoj rentability tržeb v letech 2016-2021 (v %)

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.4.2 Ukazatele aktivity

Informují společnosti o tom, jak efektivně hospodaří se svými aktivy. Důležité je najít balanc, neboť pokud je k dispozici příliš aktiv, tak tím má vyšší náklady, které snižují zisk. Naopak když jich je málo, tak je možné, že v budoucnu přijde o část potencionální tržby. Pro výpočet ukazatelů aktivity byly využity vzorce (10-14).

A. Obrat celkových aktiv

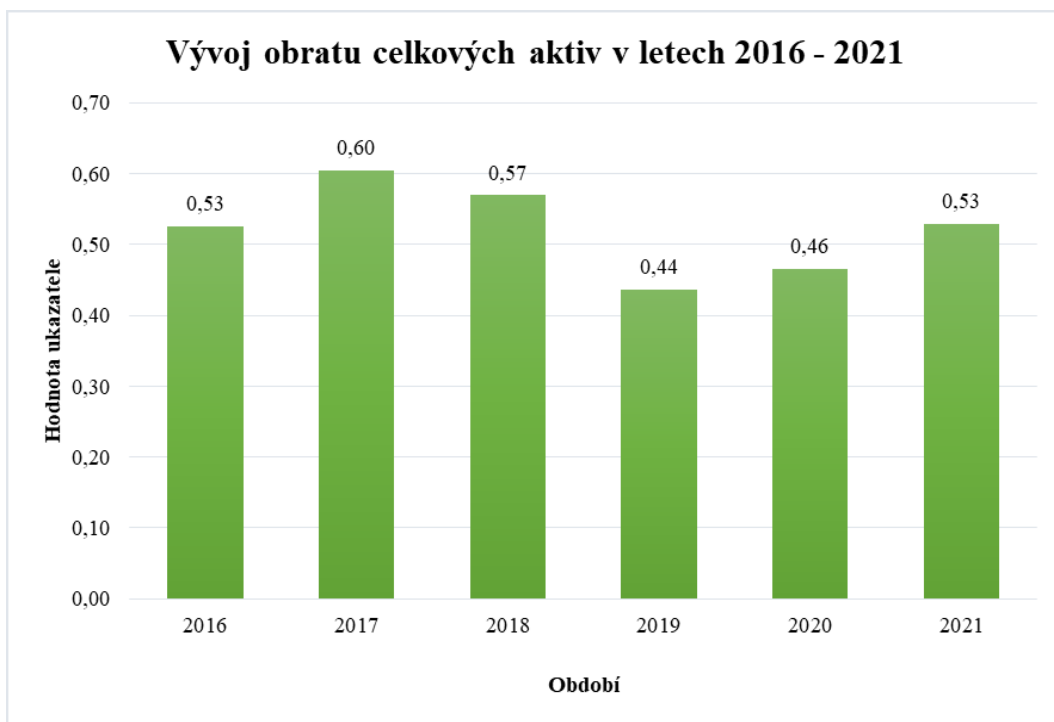
Jak výsledky, tak i výpočty obratu celkových aktiv v letech 2016 až 2021 je možné vidět v tabulce č. 16.

Tabulka 16 - Obrat celkových aktiv v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	98 810 / 187 792	0,53
2017	114 085 / 188 621	0,60
2018	98 152 / 172 435	0,57
2019	80 056 / 183 773	0,44
2020	79 512 / 171 114	0,46
2021	89 197 / 168 533	0,53

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Obrat celkových aktiv udává, kolikrát za rok se aktiva obrátí v tržby. Doporučené hodnoty pro tento ukazatel jsou v intervalu od 1,6 do 2,9. Ani v jednom analyzovaném roce nebylo dosaženo těchto hodnot. Je ale potřeba brát v potaz to, že se v tomto případě jedná o zemědělské družstvo a nikoliv o průmyslový podnik. Družstvo Agricola se zaměřuje na rostlinou produkci a tudíž jednotlivé plodiny sejí a sklízí jen jednou do roka. Proto nemohou dosahovat tolika obrátek jako například podniky průmyslové. Na obrázku č. 10 je možné vidět, jak se vyvíjel obrat celkových aktiv v letech 2016 až 2021.

Obrázek 10 - Vývoj obrátu celkových aktiv v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

B. Obrat zásob

V tabulce č. 17 jsou uvedeny výpočty a výsledky obrátu zásob v letech 2016 až 2021.

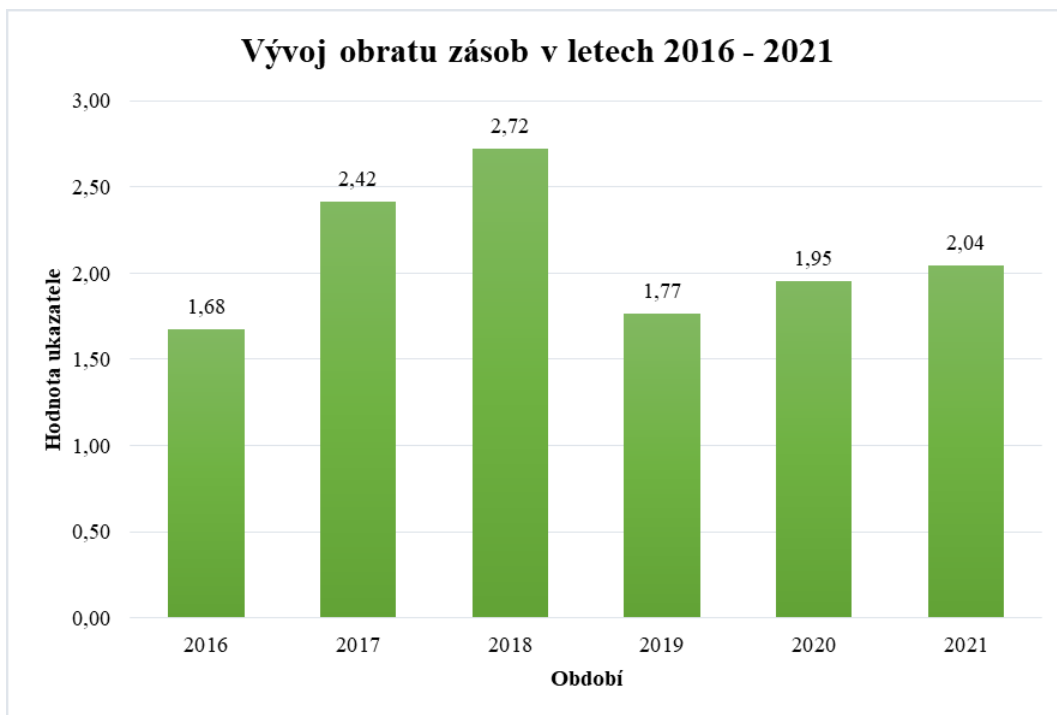
Tabulka 17 - Obrat zásob v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	98 810 / 58 915	1,68
2017	114 085 / 47 195	2,42
2018	98 152 / 36 020	2,72
2019	80 056 / 45 356	1,77
2020	79 512 / 40 681	1,95
2021	89 197 / 43 622	2,04

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Obrat zásob ukazuje, kolikrát za rok jsou zásoby přeměněny v jiné formy oběžného majetku, které jsou následně prodány a znovu pořízeny jako nové zásoby. Od roku 2016 až do roku 2018 se obrat zásob meziročně zvyšoval, což bylo pro družstvo správným vývojem, neboť dokázalo zvyšovat efektivnost využití zásob. Ovšem v roce 2019 se počet obrátek zásob snížil téměř o 1 obrátku. Naštěstí v dalších letech se tento ukazatel začal meziročně zvyšovat a v roce 2021

se počet obrátek zásob zvýšil na něco málo přes 2 obrátky. Vývoj obratu zásob je vyobrazen na obrázku č. 11.

Obrázek 11 - Vývoj obratu zásob v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

C. Doba obratu zásob

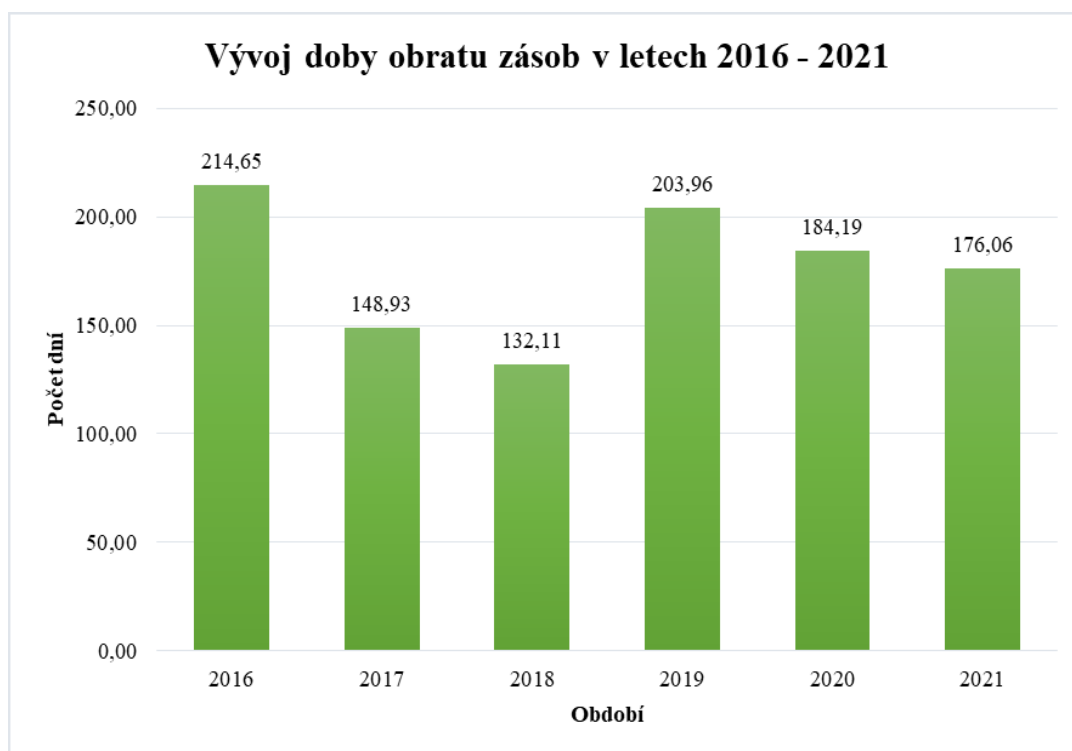
V tabulce č. 18 jsou uvedeny výpočty a výsledky doby obratu zásob v letech 2016 až 2021. Výsledky jsou uvedené ve dnech.

Tabulka 18 - Doba obratu zásob v letech 2016-2021 (ve dnech)

Období	Výpočet	Výsledek
2016	58 915 / (98 810 / 360)	214,65
2017	47 195 / (114 085 / 360)	148,93
2018	36 020 / (98 152 / 360)	132,11
2019	45 356 / (80 056 / 360)	203,96
2020	40 681 / (79 512 / 360)	184,19
2021	43 622 / (89 197 / 360)	176,06

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Tento ukazatel představuje průměrný počet dnů, jenž jsou zásoby v podniku k dispozici. Cílem je snižování počtu dnů obratu zásob. Platí pravidlo, čím kratší je doba obratu zásob, tím vyšší je počet obrátek. Nejdéle byly zásoby v družstvu 215 dní a to v roce 2016. Meziročně se počet dní snižoval, až v roce 2018 trvala obrátka zásob 133 dní. Následující rok se počet dní zvýšil na 204. V letech 2020 a 2021 se ukazatel opět snižoval. Lze říct, že vývoj doby obratu zásob je opačný než vývoj obratu zásob a tento vývoj je možné sledovat na obrázku č. 12 níže.

Obrázek 12 - Vývoj doby obratu zásob v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

D. Doba splatnosti pohledávek

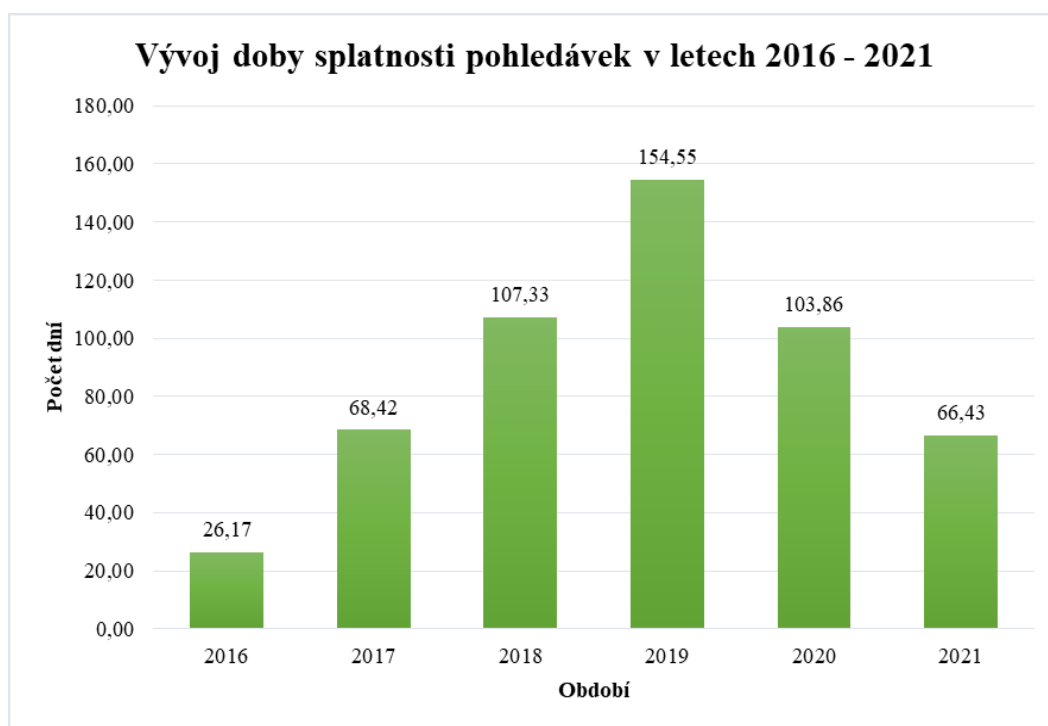
Výpočty a výsledky doby splatnosti pohledávek v letech 2016 až 2021 jsou k dispozici v tabulce č. 19. Výsledky ukazatele jsou uvedené ve dnech.

Tabulka 19 - Doba splatnosti pohledávek v letech 2016-2021 (ve dnech)

Období	Výpočet	Výsledek
2016	7 183 / (98 810 / 360)	26,17
2017	21 682 / (114 085 / 360)	68,42
2018	29 262 / (98 152 / 360)	107,33
2019	34 368 / (80 056 / 360)	154,55
2020	22 940 / (79 512 / 360)	103,86
2021	16 459 / (89 197 / 360)	66,43

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

V období 2016 odběratelé družstva uhrazovali faktury průměrně do 27 dnů, což je jejich nejlepší výsledek. Další rok se tato hodnota více než zdvojnásobila. Až do roku 2019 se doba splatnosti pohledávek zvyšovala. V roce 2020 se tato doba snížila o 50 dní a to na 104 dní. Klesající trend byl potvrzen i následující rok a lze ho pozorovat i na obrázku č. 13.

Obrázek 13 - Vývoj doby splatnosti pohledávek v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

E. Doba splatnosti krátkodobých závazků

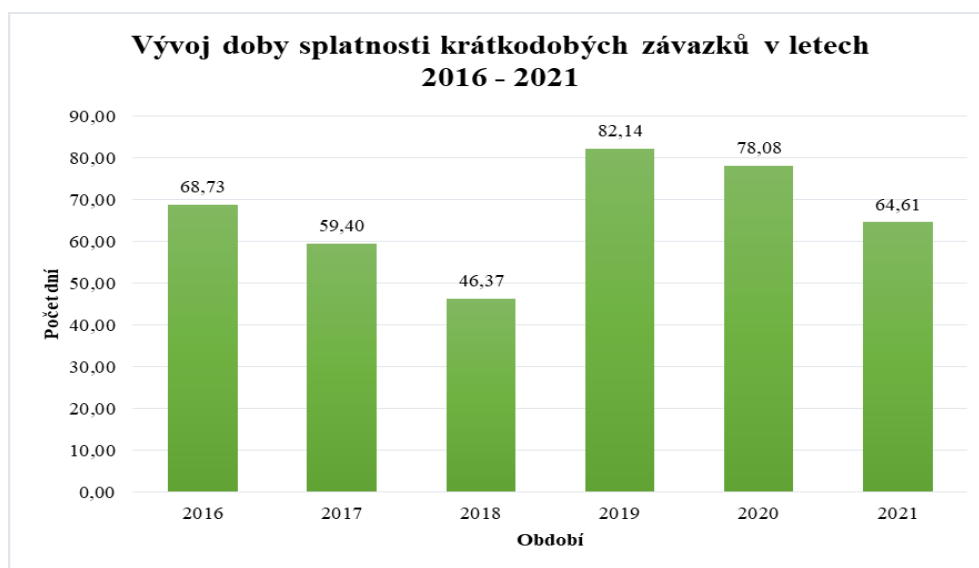
V tabulce č. 20 jsou uvedeny výpočty a výsledky doby splatnosti krátkodobých závazků v letech 2016 až 2021. Všechny výsledky jsou vyjádřeny ve dnech.

Tabulka 20 - Doba splatnosti krátkodobých závazků v letech 2016-2021 (ve dnech)

Období	Výpočet	Výsledek
2016	18 864 / (98 810 / 360)	68,73
2017	18 825 / (114 085 / 360)	59,40
2018	12 642 / (98 152 / 360)	46,37
2019	18 267 / (80 056 / 360)	82,14
2020	17 246 / (79 512 / 360)	78,08
2021	16 008 / (89 197 / 360)	64,61

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Doba splatnosti krátkodobých závazků udává průměrný počet dnů od vzniku závazku u dodavatele do chvíle jeho úhrady a měl by být zhruba stejně velký jako doba splatnosti pohledávek. Toto je splněno pouze v posledním sledovaném roce, kdy doba splatnosti pohledávek činila 67 dní a doba splatnosti krátkodobých závazků 65 dnů. U žádného roku není hodnota tohoto ukazatele vyšší než suma doby obratu zásob a doby splatnosti pohledávek. Z toho vyplývá, že zásoby a pohledávky nejsou financovány dodavatelským úvěrem a díky tomu není snižována likvidita oběžného majetku. Na obrázku č. 14 je zachycen vývoj tohoto ukazatele a je z něho zřejmé, že od roku 2019 jeho hodnoty neustále klesají.

Obrázek 14 - Vývoj doby splatnosti krátkodobých závazků v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.4.3 Ukazatele zadluženosti

Ukazatele zadluženosti jsou počítány pro to, aby znázornily celkovou strukturu kapitálu. Také slouží pro hledání co nejoptimálnějšího poměru vlastních a cizích zdrojů. Pro výpočet ukazatelů zadluženosti byly použity vzorce (15-17).

A. Celková zadluženost

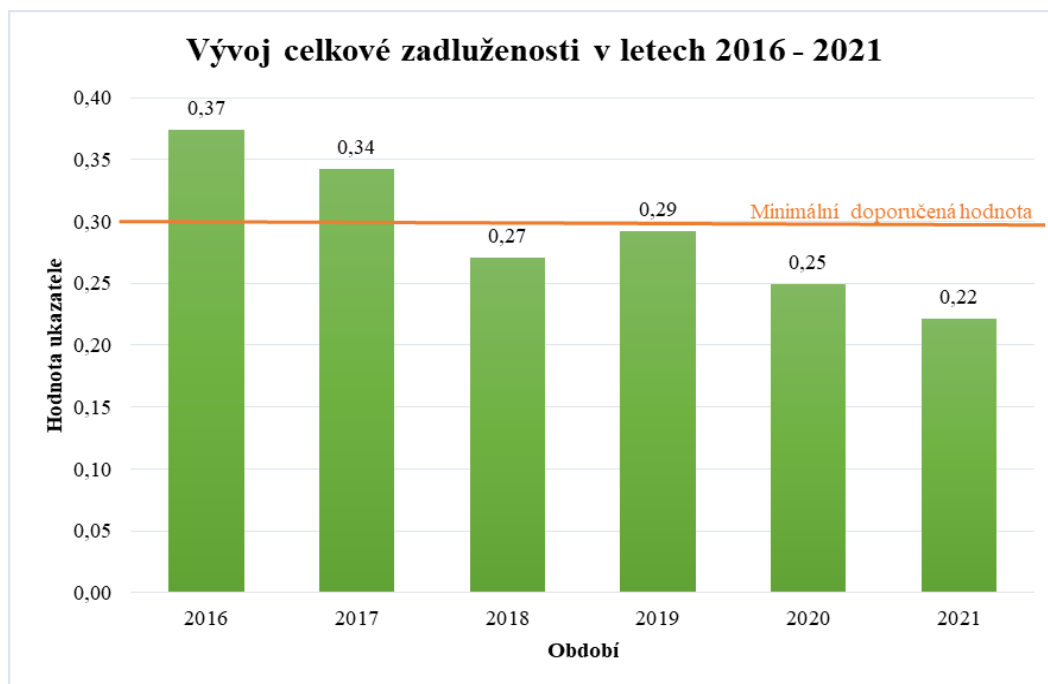
V tabulce č. 21 jsou uvedeny výpočty a výsledky celkové zadluženosti v letech 2016 až 2021.

Tabulka 21 - Celková zadluženost v letech 2016-2017

Období	Výpočet	Výsledek
2016	70 203 / 187 792	0,37
2017	64 675 / 188 621	0,34
2018	46 656 / 172 435	0,27
2019	53 770 / 183 773	0,29
2020	42 745 / 171 114	0,25
2021	37 343 / 168 533	0,22

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Ukazatel celkové zadluženosti dává do poměru cizí kapitál a celkový kapitál. Nejčastěji se doporučuje celkové zadlužení v rozmezí od 30 % do 60 %. Doporučená hodnota byla splněna pouze v letech 2016 a 2017. Další dva roky se celková zadluženost pohybovala okolo spodní hranice 30 %, ale v roce 2020 se hodnota vychýlila a snížila se na 25 %. Družstvo je velmi málo zadlužené a má vysoký podíl vlastních zdrojů, které mají sice nižší riziko, ale zároveň jsou dražší než zdroje cizí. Vše výše zmíněné je přehledně znatelné i na obrázku č. 15.

Obrázek 15 - Vývoj celkové zadluženosti v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

B. Míra zadluženosti

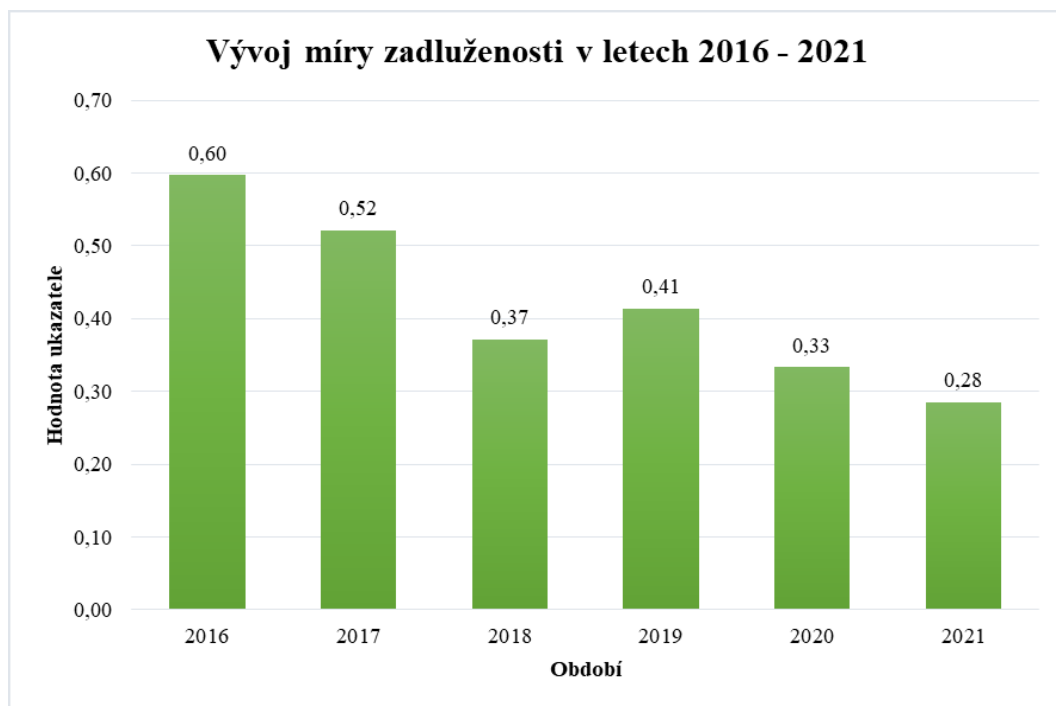
V tabulce č. 22 jsou uvedeny výpočty a výsledky míry zadluženosti v letech 2016 až 2021.

Tabulka 22 - Míra zadluženosti v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	70 203 / 117 589	0,60
2017	64 675 / 123 946	0,52
2018	46 656 / 125 778	0,37
2019	53 770 / 130 003	0,41
2020	42 745 / 128 369	0,33
2021	37 343 / 131 190	0,28

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Ve všech sledovaných obdobích se výsledná hodnota míry zadluženosti nepřiblížila k hranici 1,5. Tudiž lze konstatovat, že družstvo Agricola nepatří mezi velmi zadlužené společnosti. Až na rok 2019 se hodnota míry zadluženosti neustále meziročně snižovala. Vývoj míry zadluženosti družstva potvrzuje fakt, že je družstvo velmi málo zadlužené a je lépe zřetelný z grafu na obrázku č. 16.

Obrázek 16 - Vývoj míry zadluženosti v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

C. Úrokové krytí

Výpočty a výsledky úrokového krytí v letech 2016 až 2021 jsou uvedené v tabulce č. 23 níže.

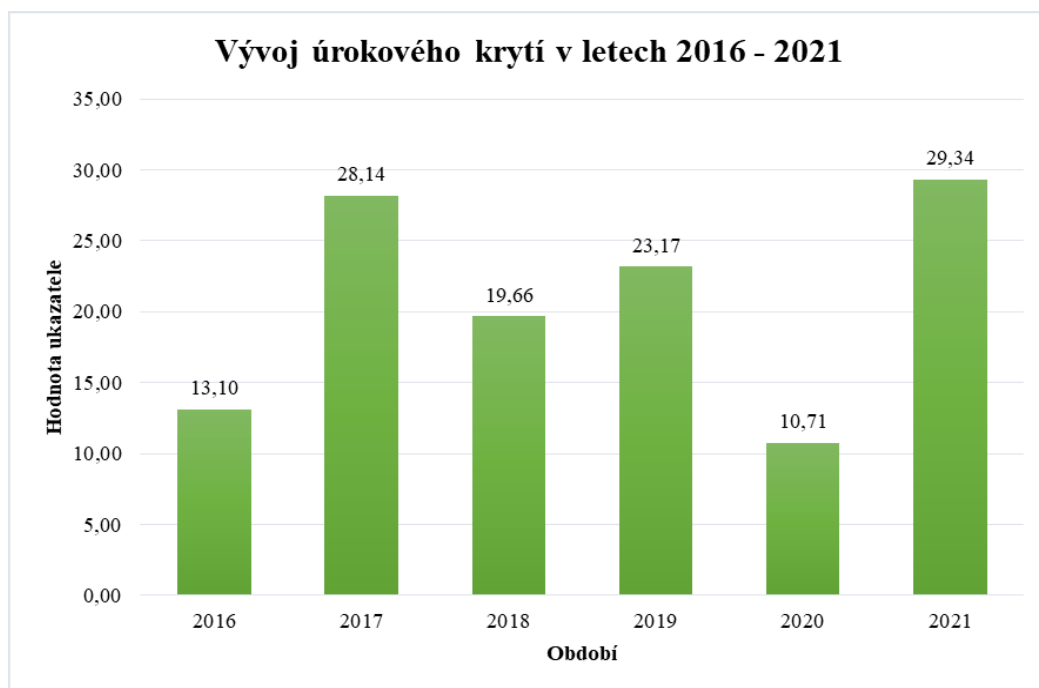
Tabulka 23 - Úrokové krytí v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	7 021 / 536	13,10
2017	16 520 / 587	28,14
2018	7 451 / 379	19,66
2019	8 409 / 363	23,17
2020	4 392 / 410	10,71
2021	9 037 / 308	29,34

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Poslední aplikovaný ukazatel zadluženosti udává kolikrát je společnost schopna pokrýt veškeré nákladové úroky ze zisku. Každý podnik by měl ze zisku pokrýt nákladové úroky minimálně 5 krát. Toto bylo splněno ve všech letech. Nejmenší hodnoty bylo dosaženo v roce 2020, kdy družstvo bylo schopno pokrýt nákladové úroky téměř 11 krát. Tento propad úrokového krytí je zaviněn nižším ziskem družstva, neboť kvůli špatným klimatickým

podmínkám bylo sklizeno méně plodin. Následující rok už družstvo dosáhlo více než dvojnásobného zisku a proto se také zvedla hodnota tohoto ukazatele. Na obrázku č. 17 je znázorněn vývoj úrokového krytí přehledněji.

Obrázek 17 - Vývoj úrokového krytí v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.4.4 Ukazatele likvidity

Rozlišují se 3 stupně likvidity a to běžná likvidita, pohotová likvidita a hotovostní likvidita. Pro výpočet všech stupňů likvidity byly využity vzorce (18-20).

A. Běžná likvidita

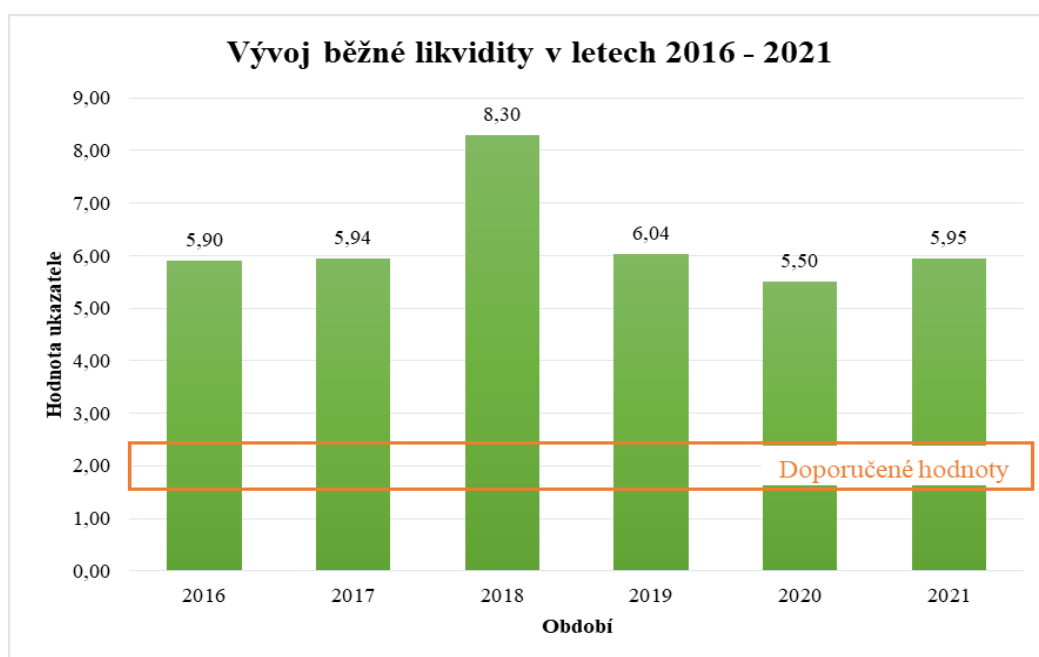
V tabulce č. 24 jsou uvedeny výpočty a výsledky běžné likvidity v letech 2016 až 2021.

Tabulka 24 - Běžná likvidita v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	111 222 / 18 864	5,90
2017	111 796 / 18 825	5,94
2018	104 916 / 12 642	8,30
2019	110 310 / 18 267	6,04
2020	94 810 / 17 246	5,50
2021	95 276 / 16 008	5,95

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Běžná likvidita informuje podnik o tom, kolikrát by se uhradily všechny krátkodobé závazky věřitelům, pokud by se veškerý oběžný majetek přeměnil na peněžní prostředky. Odborná literatura doporučuje hodnoty v intervalu od 1,6 do 2,5. Z tabulky a grafu na obrázku č. 18 je zřejmé, že výsledné hodnoty družstva jsou mnohem vyšší. Vysoká likvidita není úplně žádoucí, neboť váže neefektivně finanční prostředky a snižuje rentabilitu podniku. Nízká likvidita by byla, ale horší, protože by hrozila platební neschopnost.

Obrázek 18 - Vývoj běžné likvidity v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

B. Pohotová likvidita

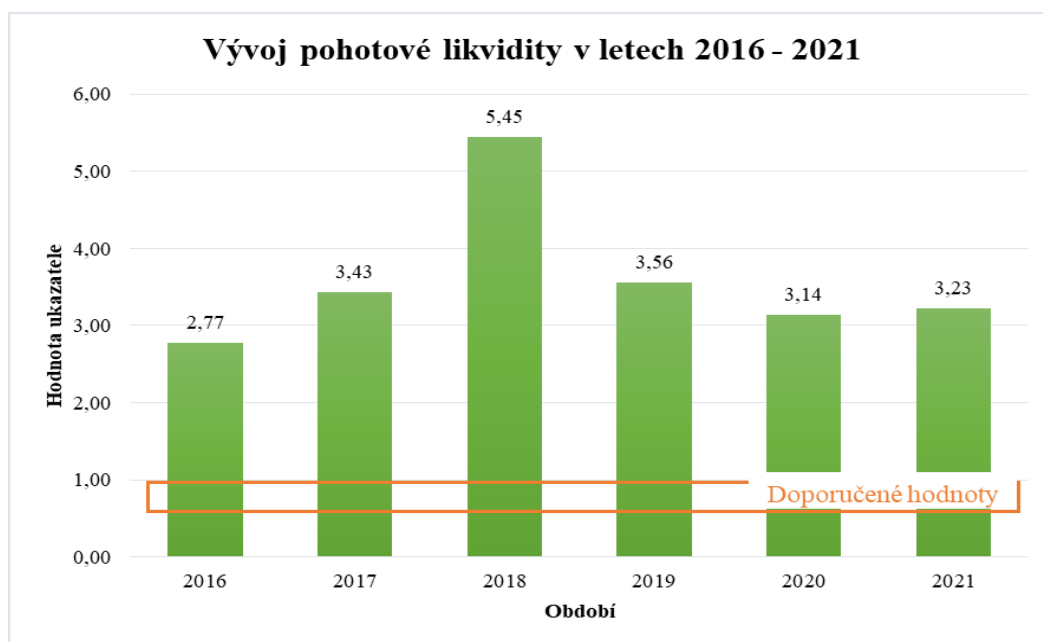
V tabulce č. 25 jsou provedeny výpočty a znázorněny výsledky pohotové likvidity družstva v letech 2016 až 2021.

Tabulka 25 - Pohotová likvidita v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	(111 222 - 58 915) / 18 864	2,77
2017	(111 796 - 47 195) / 18 825	3,43
2018	(104 916 - 36 020) / 12 642	5,45
2019	(110 310 - 45 356) / 18 267	3,56
2020	(94 810 - 40 681) / 17 246	3,14
2021	(95 276 - 43 622) / 16 008	3,23

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Pohotová likvidita je o něco přesnější než předešlá běžná likvidita, protože se do výpočtu nezahrnuje nejméně likvidní složka oběžného majetku a to zásoby. Běžně se doporučují hodnoty od 0,7 do 1. Z uvedené tabulky a obrázku č. 19 je zřejmé, že se družstvo v ani jeden analyzovaný rok nepřiblížilo k těmto hodnotám. Ba naopak pohotová likvidita družstva tyto hodnoty značně převyšovala. Nejblíže k tomu byli v roce 2016, kdy jejich pohotová likvidita dosahovala hodnoty 2,77. V roce 2018 byla tato hodnota už téměř dvojnásobná. Další období začala pohotová likvidita družstva klesat a v poslední sledovaný rok dosahovala hodnoty 3,23.

Obrázek 19 - Vývoj pohotové likvidity v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

C. Hotovostní likvidita

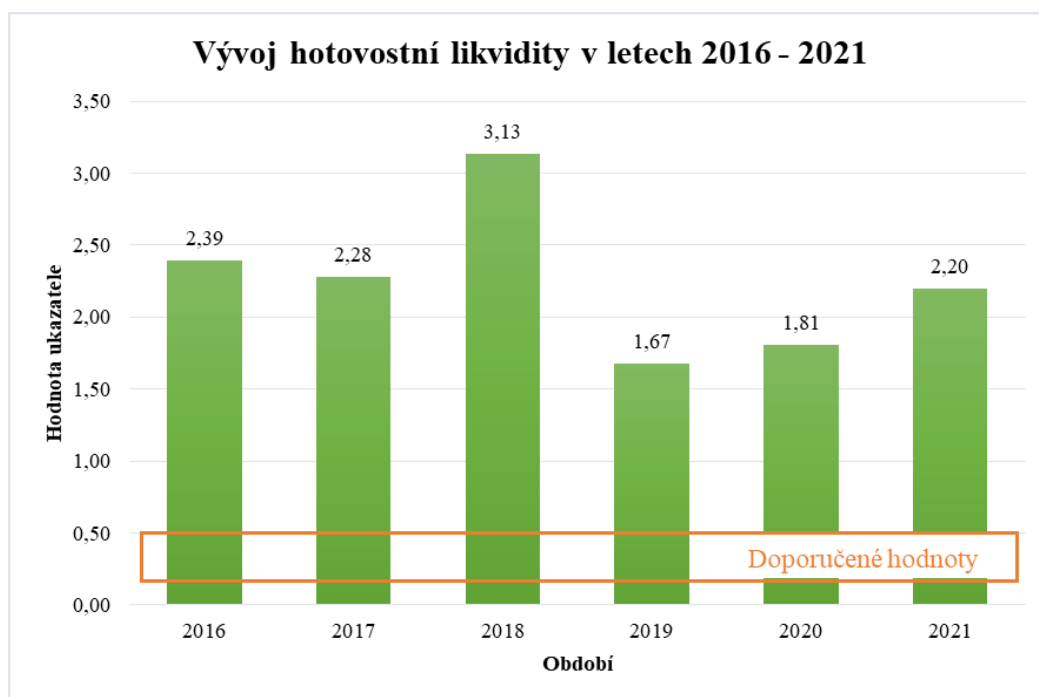
Veškeré výpočty a výsledky hotovostní likvidity družstva v letech 2016 až 2021 jsou uvedeny v tabulce č. 26 níže.

Tabulka 26 - Hotovostní likvidita v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	45 124 / 18 864	2,39
2017	42 919 / 18 825	2,28
2018	39 632 / 12 642	3,13
2019	30 586 / 18 267	1,67
2020	31 189 / 17 246	1,81
2021	35 195 / 16 008	2,20

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Nejvíce přesným ukazatelem likvidity je právě hotovostní likvidita, neboť se do výpočtu zahrnují pouze peněžní prostředky, které jsou nejvíce likvidní složkou oběžného majetku. Stejně jako u předešlých ukazatelů likvidity družstvo Agricola i u hotovostní likvidity nedosahuje hodnot, které jsou doporučeny odbornou literaturou. Nejlepšího výsledku družstvo dosáhlo v roce 2019, kdy hodnota byla 1,67. Ovšem i tato nejlepší hodnota je cca čtyřikrát větší než hodnota doporučená. To znamená, že mají příliš vázaných peněžních prostředků, které by družstvo mohlo využít efektivněji. Ale zároveň by bylo družstvo ve všech letech schopno splatit všechny své krátkodobé závazky. Vývoj hotovostní likvidity družstva Agricola v letech 2016 až 2021 je lépe viditelný na obrázku č. 20.

Obrázek 20 - Vývoj hotovostní likvidity v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.5 Analýza souhrnných ukazatelů

Tato podkapitola je věnována analýze souhrnných ukazatelů. Konkrétně se jedná o Altmanův model pro podniky neobchodované na kapitálovém trhu, Altmanův model pro české společnosti a index IN05. Všechny vybrané souhrnné ukazatele vystihují celkovou finanční situaci podniku pomocí jednoho souhrnného čísla. Výpočty jednotlivých souhrnných ukazatelů jsou provedeny podle vzorců (21-23).

5.5.1 Altmanův model pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu

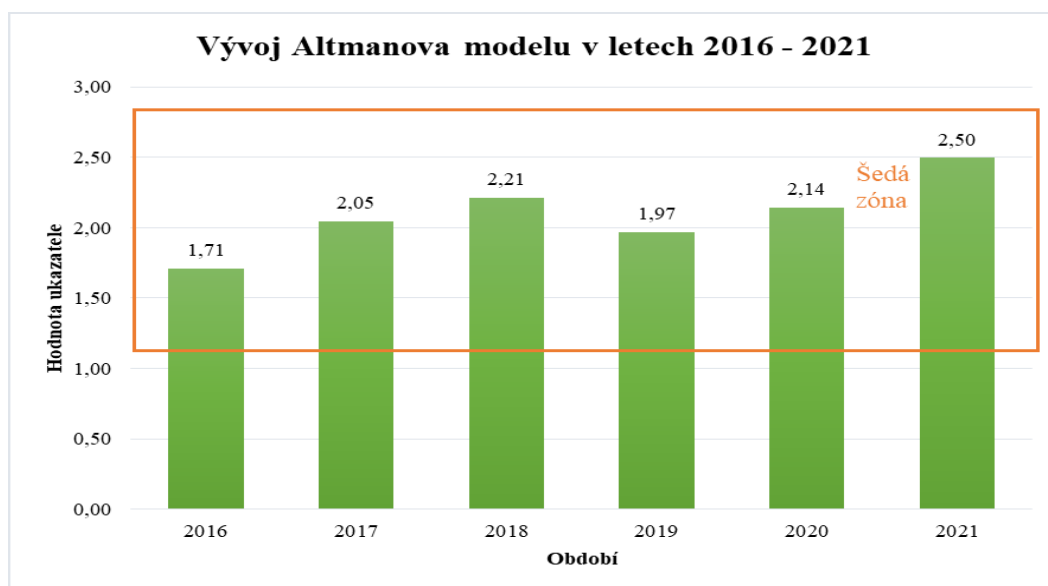
Altmanův model pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu je tvořen z 5 ukazatelů finanční analýzy a to z ukazatelů rentability, zadluženosti, likvidity a kapitálové struktury, ke kterým se přiděluje váha. V tabulce č. 27 jsou potom uvedeny výpočty a výsledky tohoto modelu v obdobích 2016 až 2021.

Tabulka 27 - Altmanův model pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	$0,717 * 0,49 + 0,847 * 0 + 3,107 * 0,04 + 0,42 * 1,68 + 0,998 * 0,53$	1,71
2017	$0,717 * 0,49 + 0,847 * 0 + 3,107 * 0,09 + 0,42 * 1,92 + 0,998 * 0,61$	2,05
2018	$0,717 * 0,54 + 0,847 * 0 + 3,107 * 0,04 + 0,42 * 2,70 + 0,998 * 0,57$	2,21
2019	$0,717 * 0,50 + 0,847 * 0 + 3,107 * 0,05 + 0,42 * 2,42 + 0,998 * 0,44$	1,97
2020	$0,717 * 0,45 + 0,847 * 0 + 3,107 * 0,03 + 0,42 * 3,00 + 0,998 * 0,47$	2,14
2021	$0,717 * 0,47 + 0,847 * 0 + 3,107 * 0,05 + 0,42 * 3,51 + 0,998 * 0,53$	2,50

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Z grafu na obrázku č. 21 je jasné vidět, že se družstvo Agricola ve všech sledovaných obdobích nacházelo v tzv. šedé zóně. Z toho vyplývá, že podle tohoto modelu nelze jednoznačně určit, zdali hrozí družstvu bankrot či nikoliv. V roce 2021 se ale situace o něco zlepšila. Altmanův model se v tento rok nacházel na hodnotě 2,50, což se blíží k horní hranici šedé zóny. Pokud bude v dalších letech potvrzen rostoucí trend tohoto modelu, tak se pravděpodobně družstvo dostane ze šedé zóny.

Obrázek 21 - Vývoj Altmanova modelu pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.5.2 Altmanův model pro české společnosti

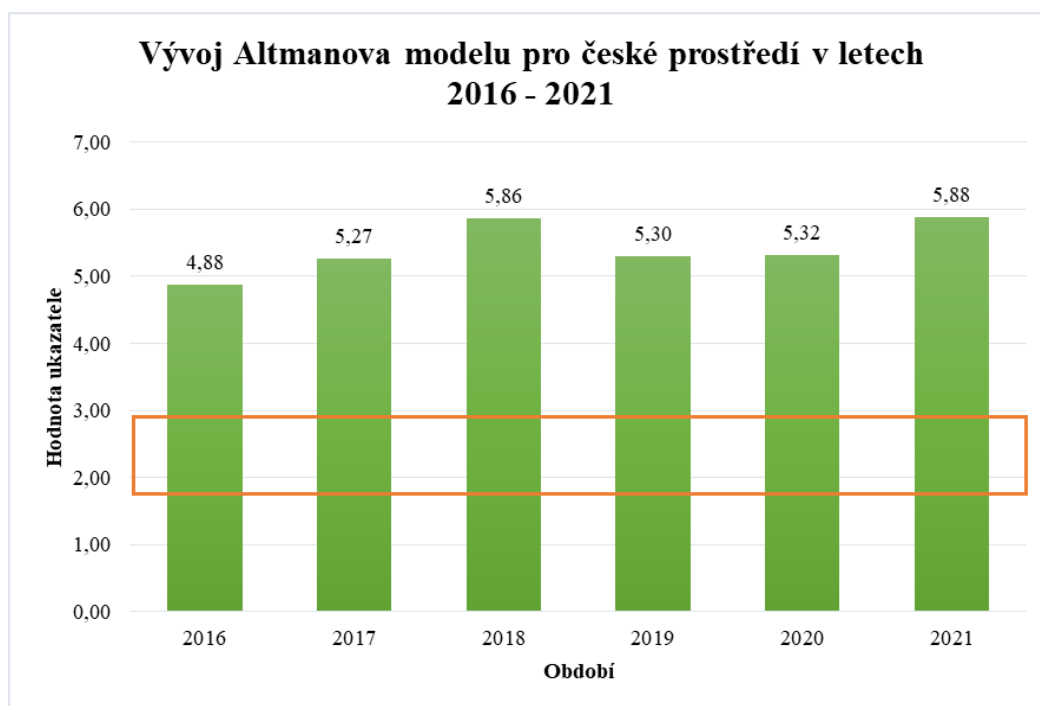
Altmanův model pro české společnosti je další modifikací tohoto modelu, která je použita v této práci. Tato varianta se skládá na rozdíl od té předešlé z 6 ukazatelů finanční analýzy a všechny výpočty s výsledky za sledované období jsou uvedené v tabulce č. 28.

Tabulka 28 - Altmanův model pro české společnosti v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	$3,3 * 0,04 + 0,99 * 0,53 + 0,6 * 1,68 + 1,4 * 0 + 6,56 * 0,49 - 1 * 0$	4,88
2017	$3,3 * 0,09 + 0,99 * 0,61 + 0,6 * 1,92 + 1,4 * 0 + 6,56 * 0,49 - 1 * 0$	5,27
2018	$3,3 * 0,04 + 0,99 * 0,57 + 0,6 * 2,70 + 1,4 * 0 + 6,56 * 0,54 - 1 * 0$	5,86
2019	$3,3 * 0,04 + 0,99 * 0,44 + 0,6 * 2,42 + 1,4 * 0 + 6,56 * 0,50 - 1 * 0$	5,30
2020	$3,3 * 0,03 + 0,99 * 0,47 + 0,6 * 3,00 + 1,4 * 0 + 6,56 * 0,45 - 1 * 0$	5,32
2021	$3,3 * 0,05 + 0,99 * 0,53 + 0,6 * 3,51 + 1,4 * 0 + 6,56 * 0,47 - 1 * 0$	5,88

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Hodnoty Altmanova modelu pro české prostředí se všech analyzovaných letech nacházely výrazně nad šedou zónou. Na základě těchto výsledků lze říci, že družstvo bylo po celou dobu v příznivé finanční situaci. Vývoj hodnot je v čase poměrně stabilní a je krásně znázorněn v grafu na obrázku č. 22. Nejlepší hodnoty družstvo potom dosáhlo v roce 2021, kdy tato hodnota byla na hranici 5,88.

Obrázek 22 - Vývoj Altmanova modelu pro české prostředí v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

5.5.3 Index IN05

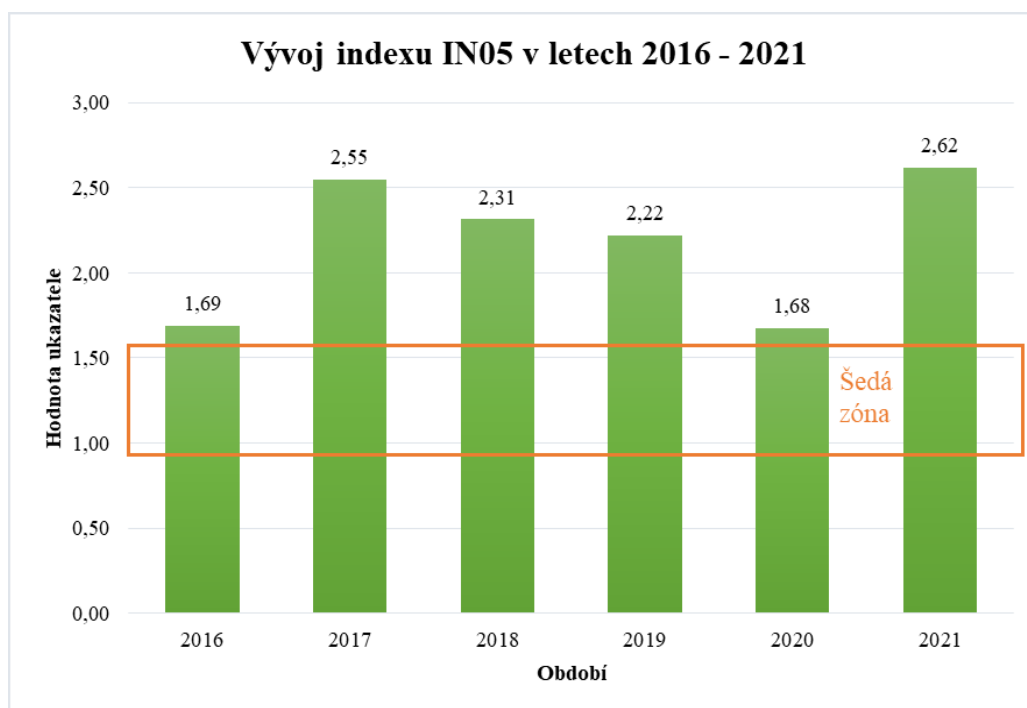
Index IN05 se opět skládá z 5 ukazatelů, kupříkladu z ukazatelů aktivity, likvidity, rentability a zadluženosti. K jednotlivým ukazatelům je přidělena váha. V tabulce č. 29 jsou uvedeny všechny výpočty a výsledky tohoto indexu v letech 2016 až 2021.

Tabulka 29 - Index IN05 v letech 2016-2021

Období	Výpočet	Výsledek
2016	$0,13 * 2,68 + 0,04 * 13,10 + 3,97 * 0,04 + 0,21 * 0,60 + 0,09 * 5,90$	1,69
2017	$0,13 * 2,92 + 0,04 * 28,14 + 3,97 * 0,09 + 0,21 * 0,72 + 0,09 * 5,94$	2,55
2018	$0,13 * 3,70 + 0,04 * 19,66 + 3,97 * 0,04 + 0,21 * 0,67 + 0,09 * 8,30$	2,31
2019	$0,13 * 3,42 + 0,04 * 23,17 + 3,97 * 0,05 + 0,21 * 0,52 + 0,09 * 6,04$	2,22
2020	$0,13 * 4,00 + 0,04 * 10,71 + 3,97 * 0,03 + 0,21 * 0,55 + 0,09 * 5,50$	1,68
2021	$0,13 * 4,51 + 0,04 * 29,34 + 3,97 * 0,05 + 0,21 * 0,60 + 0,09 * 5,95$	2,62

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

Z grafu na obrázku č. 23 je patrné, že se hodnoty indexu IN05 v letech 2016 až 2021 pohybovaly nad šedou zónou. V letech 2016 a 2020 se hodnota tohoto indexu nacházela poblíž horní hranice šedé zóny, ale od té se dokázala v následujícím období vzdálit. I podle tohoto souhrnného ukazatele je možné konstatovat, že se družstvo nachází v příznivé finanční situaci a v dohledné době mu nehrozí bankrot.

Obrázek 23 - Vývoj indexu IN05 v letech 2016-2021

Zdroj: vlastní zpracování dle účetních výkazů

6 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ FINANČNÍ ANALÝZY

Cílem této kapitoly je zhodnotit finanční zdraví družstva Agricola Bylany v letech 2016 až 2021 na základě výsledků, jež bylo dosaženo v předchozí kapitole. V praktické části byla provedena horizontální a vertikální analýza rozvahy, analýza rozdílových ukazatelů, analýza vybraných poměrových ukazatelů a analýza souhrnných ukazatelů.

Nejprve byla provedena horizontální analýza rozvahy. Nejvyšší růst aktiv a pasiv byl zaznamenán mezi lety 2018 a 2019. V případě aktiv to bylo způsobeno nákupem lukrativních pozemků, zvýšením zásob a pohledávek v roce 2019. U pasiv to zapříčinila vyšší tvorba rezerv, růst krátkodobých závazků a také růst výsledku hospodaření minulých let o 100 % oproti roku 2018. Nejvyššímu nárůstu došlo u položky „Pohledávky“ mezi lety 2016 a 2017, když se zvýšila o 201,85 %. U položky pasiv „Výsledek hospodaření běžného účetního období“ došlo k nejvyššímu nárůstu mezi lety 2016/2017, protože v roce 2017 mělo družstvo vůbec nejvyšší zisk ve sledovaném období. Naopak k největšímu poklesu aktiv a pasiv došlo mezi roky 2017/2018. Družstvo sice v roce 2018 nakoupilo stroje jako sběrač kamene a lištu na sběr travního semínka, ale zároveň prodalo halu v Morašicích a tudíž se účetní hodnota dlouhodobého hmotného majetku snížila. Také se na tom podílelo snížení zásob. V roce 2018 družstvo tvořilo nové rezervy, avšak také rozpouštěly ty stávající ve vyšší hodnotě a proto poklesly i cizí zdroje.

Po horizontální analýze následovala analýza vertikální, která vypovídá o složení aktiv a pasiv družstva. Většinu celkových aktiv tvoří ve všech sledovaných letech oběžná aktiva. Jejich podíl je poměrně stabilní, jen se v roce 2020 lehce snížila. Ve všech letech je oběžný majetek tvořen převážně ze zásob, konkrétně pak z vlastních rostlinných produktů a z peněžních prostředků, které má družstvo na účtech. Dlouhodobý majetek byl v letech 2016 a 2017 formován z dlouhodobého hmotného a finančního majetku. V dalších letech už pouze z dlouhodobého hmotného majetku. Vlastní kapitál představuje valnou většinu celkových pasiv a meziročně se zvyšoval až na rok 2019. V roce 2021 byla pasiva tvořena ze 77,84 % vlastními zdroji, hlavně tedy fondy ze zisku a z 22,16 % zdroji cizími.

Představitelé rozdílových ukazatelů v této práci jsou čisté pohotové prostředky, čistý pracovní kapitál a čistý peněžní majetek. U každého ukazatele je zaznamenán jiný vývoj, avšak všechny výsledky vyšly v kladných hodnotách, což je velice žádoucí. Družstvo dokáže splácet krátkodobé závazky z účetní hodnoty oběžného majetku, neprodleně splatné závazky z obchodních styků zvládne splatit z peněžních prostředků a krátkodobá pasiva z peněžních prostředků a krátkodobých pohledávek. A ještě má družstvo dostatek peněžních prostředků na

chod hospodářské činnosti. Na základě těchto výsledků, lze konstatovat, že je družstvo Agricola solventní a prosperující.

Po analýze rozdílových ukazatele následovala analýza poměrových ukazatelů, konkrétně analýza ukazatelů rentability, aktivity, zadluženosti a likvidity. Jako ukazatele rentability byly vybrány rentabilita celkových aktiv, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita tržeb. Za ukazatele aktivity byl zvolen ukazatel obrat celkových aktiv, obrat zásob, doba obratu zásob, doba splatnosti pohledávek a doba splatnosti krátkodobých závazků. Do analýzy zadluženosti byly zahrnuty ukazatele celkové zadluženosti, míry zadluženosti a úrokového krytí. A do poslední analýzy poměrových ukazatelů, tedy likvidity patří běžná, pohotová a hotovostní likvidita.

Z pohledu ukazatelů rentability byl nejlepším rokem rok 2017. V tomto roce dosahovaly ukazatele rentability nejvyšších hodnot, a to díky nejvyššímu zisku oproti ostatním analyzovaným rokům, neboť mělo družstvo nadprůměrné výnosy z námele a cukrovky. Naopak nejhorším rokem byl rok 2020, protože družstvo mělo menší zisk. Menší zisk zapříčinila menší sklizeň, která byla ovlivněna jarním přebytkem vody. Také se neprodalo tolik pšenice jako v předešlý rok, z toho důvodu, že očekávaly lepší výkupní ceny v roce následujícím. V roce 2021 se hodnoty všech rentabilit zlepšily a byly více než dvojnásobné oproti roku 2020. V roce 2017 jedna koruna aktiv dopřála družstvu 0,0876 Kč zisku, jedna koruna vloženého vlastního kapitálu přinesla družstvu 0,0994 Kč zisku a u rentability tržeb přinesla 1 koruna tržeb 0,108 Kč zisku. Nejlépe je na tom tedy rentabilita tržeb. Mělo by být snahou rentabilitu stále zvyšovat.

Doporučené hodnoty obratu celkových aktiv jsou v intervalu od 1,6 do 2,9, což družstvo nesplňuje ani v jednom sledovaném roce. Družstvo Agricola dosahovalo hodnot od 0,44 do 0,6. Musí se brát v potaz to, že tyto doporučené hodnoty jsou spíše pro podniky průmyslové, nikoliv pro zemědělská družstva. Družstvo Agricola se zaměřuje na rostlinnou výrobu, a tedy jednotlivé plodiny sejí a sklízí jen jednou do roka, a proto nemohou dosahovat tolika obrátek jako právě podniky průmyslové. Obrat zásob družstva se pohyboval v rozmezí od 1,68 do 2,72. Do roku 2018 se počet obrátek zásob zvyšoval, což bylo pro družstvo správným vývojem, neboť dokázalo zvyšovat efektivnost využití zásob. V roce 2019 se vývoj tohoto ukazatele propadl a v dalších letech už opět meziročně rostl. Platí pravidlo, čím větší je počet obrátek zásob, tím nižší je doba obratu zásob. Zásoby byly v družstvu k dispozici nejdéle v roce 2016 a to konkrétně 215 dní. Nejkratší dobu pak v roce 2018, kdy byly zásoby k dispozici 133 dní.

Doba splatnosti pohledávek na tom byla nejlépe v roce 2016, kdy odběratelé spláceli faktury družstva průměrně do 27 dnů. Ta se meziročně zvyšovala až do roku 2019, kdy už činila průměrně 155 dní, což nepředstavuje úplně dobrý vývoj. Další rok se začala naštěstí snižovat a v roce 2021 byla ve výši 67 dní. Ovšem družstvo Agricola uvádí, že krátkodobé pohledávky, respektive vydané faktury, jsou vystavovány se splatností do 14 dnů. Výsledky ukazatele doby splatnosti pohledávek mohou být ovlivněny dlouhodobými pohledávkami, například pohledávkami za dotace. Družstvo splácelo své krátkodobé závazky v roce 2018 průměrně do 47 dní a to je nejlepším výsledkem tohoto ukazatele. Nejhorší to bylo v roce poté, kdy průměrná doba splatnosti krátkodobých závazků byla 83 dní. U žádného roku není hodnota doby splatnosti krátkodobých závazků vyšší než suma doby obratu zásob a doby splatnosti pohledávek. Z toho vyplývá, že zásoby a pohledávky nejsou financovány dodavatelským úvěrem a díky tomu není snižována likvidita oběžného majetku.

Celková zadluženost družstva dosahovala ve sledovaných obdobích od 22 % do 37 %. Doporučené hodnoty celkové zadluženosti jsou v intervalu od 30 % do 60 %. Tyto doporučené hodnoty byly splněny pouze u prvních dvou analyzovaných let. Další roky byla celková zadluženost nižší než 30 %. Lze říci, že družstvo využívá pro financování především vlastní zdroje. To sice nese menší riziko, ale zároveň jsou dražší než zdroje cizí. Míra zadluženosti byla ve všech letech nižší než hodnota 1,5. Konkrétně se výsledné hodnoty míry zadluženosti pohybovaly v intervalu od 0,28 do 0,60, a tudíž je družstvo velmi málo zadlužené. Družstvo Agricola financuje skoro všechny nákupy vlastními zdroji a stávající dluhy splácí řádně a včas, proto celková zadluženost a míra zadluženosti meziročně klesá. Hodnoty úrokového krytí by se měly alespoň rovnat pěti. To družstvo splňuje ve všech letech. Nejnižší hodnoty dosáhla v roce 2020, když bylo družstvo schopno pokrýt nákladové úroky zhruba 11 krát ze zisku před úroky a zdaněním (EBIT), což je samo o sobě dobrý výsledek. O mnohem lepší hodnoty bylo dosaženo v roce 2021. To úrokové krytí mělo hodnotu 29,34 a to hlavně díky poměrně velkému zisku a díky nízkým nákladovým úrokům. Vývoj úrokového krytí je pro družstvo velice pozitivní.

Posledním představitelem poměrových ukazatelů jsou ukazatele likvidity. Výsledné hodnoty běžné likvidity jsou vyšší než hodnoty doporučené. Nejvyšší běžná likvidita byla v roce 2018. Další roky se začala postupně snižovat, ale v roce 2021 byl klesající trend nahrazen trendem mírně rostoucím. U pohotové likvidity mělo družstvo taktéž vyšší hodnoty než by mělo mít. Pohotová likvidita byla nejvyšší v období 2018. Stejně tak tomu bylo i v případě hotovostní likvidity. V letech 2019 a 2020 oba stupně likvidity klesaly, ale v roce 2021 se pohotová

a hotovostní likvidita opět trochu zvedla. Družstvo by mělo mít snahu snižovat všechny stupně likvidity, neboť jim neefektivně váže finanční prostředky, které by mohlo družstvo investovat jinam a snižuje jim rentabilitu. Avšak dokáží poplatit všechny krátkodobé závazky.

Na závěr byly provedeny tři souhrnné ukazatele a to Altmanův model pro společnosti neobchodované na kapitálovém trhu, Altmanův model pro české společnosti a index IN05 podle prvního zmíněného modelu se družstvo ve všech sledovaných letech nachází v tzv. šedé zóně, to znamená, že nelze s jistotou určit, zda hrozí družstvu bankrot nebo nikoliv. Od roku 2019 má rostoucí trend a v roce 2021 měl tento model hodnotu 2,50. Pokud se to bude vyvíjet stejným tempem, tak by výsledná hodnota mohla v dalších letech dostat ze šedé zóny. Druhá modifikace Altmanova modelu hovořila o všem jinak. Ve všech analyzovaných letech se podle ní družstvo nacházelo výrazně nad šedou zónou. Zároveň má od roku 2019 rostoucí trend a proto se neočekává, že by se družstvo v následujících letech mělo dostat do šedé zóny. Nad šedou zónou byly ve všech sledovaných letech také hodnoty indexu IN05. V letech 2016 až 2020 se index IN05 výrazně přiblížil k horní hranici intervalu šedé zóny. To se naštěstí dokázalo zlepšit v následujících letech. Na základě výsledků Altmanova modelu pro české společnosti a indexu IN05 lze tvrdit, že se družstvo Agricola nachází v příznivé finanční situaci. Ovšem jinak hovoří první modifikace Altmanova modelu, podle kterého se družstvo nachází v šedé zóně. Výhodou souhrnných ukazatelů je to, že podávají komplexní pohled na společnost pomocí jednoho ukazatele. To všechno je, ale na úkor přesnosti. Proto je vhodnější používat finanční analýzu podrobnější, podle jednotlivých skupin ukazatelů.

7 NÁVRH DOPORUČENÍ

Finanční analýza, která byla provedena v rámci této práce, měla za úkol zjistit, jak na tom bylo družstvo Agricola s finančním zdravím v letech 2016 až 2021. Až na nějaké menší nedostatky, je možné družstvo Agricola považovat za finančně zdravé a stabilní. Návrh doporučení je zaměřen pouze na ukazatele finanční analýzy, u kterých byly tyto nedostatky nalezeny.

Ukazatele rentability

V práci byla počítána rentabilita aktiv, rentabilita vlastního kapitálu a rentabilita tržeb. Z těchto třech zmíněných ukazatelů na tom byla nejlépe rentabilita tržeb, ale i tak tu má družstvo prostor pro zlepšení, protože čím vyšší hodnoty rentabilita má, tak tím je to lepší pro jejich hospodaření. Toho je možné dosáhnout za podmínky, že se družstvo bude snažit zvýšit svůj hospodářský výsledek. Hospodářský výsledek lze zvýšit tím, že družstvo zvýší tržby a sníží náklady. Družstvo by mohlo zvážit zavedení živočišné výroby, protože se momentálně zabývá jen produkcí rostlinnou. To by mu umožnilo proniknout na další trh a tím by se tržby mohly zvednout. Také by družstvo mohlo zvážit zvýšení cen za své výpěstky a za pronájem skladovacích ploch. Družstvo by mohlo snížit i náklady, například se zaměřit na úsporu energií.

Ukazatele aktivity

Družstvo Agricola ani v jednom sledovaném roce nedosahuje doporučených hodnot ukazatelů obratu celkových aktiv a obratu zásob. To je ale způsobeno tím, že se družstvo zaměřuje jen na rostlinnou výrobu. Jednotlivé plodiny družstvo seje a sklízí jednou ročně, a tudíž nemůže dosahovat tolika obrátek. Tyto ukazatele by bylo možné o něco zlepšit zvýšením tržeb. Ukazatel doba splatnosti pohledávek vyšel ve všech analyzovaných letech vyšší než je doba splatnosti stanovená na fakturách, které jsou vydané družstvem Agricola. Běžná lhůta splatnosti na vystavených fakturách je 14 dní. Proto by se družstvo mělo zaměřit na efektivní vymáhání těchto pohledávek.

Ukazatele zadluženosti

Z výsledků ukazatelů celkové zadluženosti a míry zadluženosti je patrné, že je družstvo velmi málo zadlužené. Cizí kapitál tvořil v roce 2021 pouze 22 % celkového kapitálu. Bylo by dobré zvážit nákup nového stroje nebo pozemků na úvěr, aby se cizí zdroje zvýšily alespoň na 30 % celkového kapitálu. Tím by se sice o něco zvedlo i riziko financování, ale zároveň by se družstvu snížil základ daně o úroky plynoucí z úvěrů.

Ukazatele likvidity

U běžné, pohotové a hotovostní likvidity má družstvo ve všech letech vyšší hodnoty než hodnoty, jenž jsou doporučovány odbornou literaturou. To znamená, že má družstvo Agricola vysokou likviditu, která mu zbytečně váže finanční prostředky. Tyto prostředky by mohlo využít jinak a efektivněji. Například by bylo vhodné zvážit investování volných peněžních prostředků do nákupu méně likvidního majetku nebo do dlouhodobých projektů. Dlouhodobý projekt by se mohl týkat výzkumné činnosti a mohl by být pro družstvo přínosný.

ZÁVĚR

Na základě požadavku představenstva družstva Agricola bylo zhodnoceno finanční zdraví družstva pomocí technické finanční analýzy, což je zároveň cíl této bakalářské práce.

Družstvo Agricola se nachází v obci Lány na východě Čech. Další střediska má také v Novém Dvoře u Heřmanova Městce, v Bylanech a Skupicích. Předmětem podnikání družstva je rostlinná výroba, úprava a skladování vlastních výpěstků, výkup a prodej dalších zemědělských plodin. Družstvo pěstuje hlavně námel, dále řepku ozimou, cukrovku, pšenici, kukuřici, svazenku a traviny.

Práce byla rozdělena do dvou hlavních částí a to na část teoretickou a část praktickou. V teoretické části byla vymezena finanční analýza, její účel, funkce a uživatelé. Dále byly popsány zdroje informací potřebné pro provedení finanční analýzy a jednotlivé ukazatele finanční analýzy. Po teoretické části následovala část praktická.

Na začátku praktické části bylo stručně představeno družstvo Agricola Bylany. Poté následovala kapitola, která se zabývala samotnou finanční analýzou družstva Agricola. Pro výpočty jednotlivých ukazatelů byly použity údaje z účetních závěrek družstva z období 2016 až 2021. Nejprve byla provedena horizontální analýza rozvahy, po které následovala analýza vertikální. Poté byla provedena analýza rozdílových ukazatelů, poměrových ukazatelů a na závěr i analýza souhrnných ukazatelů.

Na samotném konci práce byla zhodnocena celková finanční situace družstva, ze které vyplývá, že je družstvo finančně stabilní. Byly zde ovšem nalezeny i nedostatky a na ty se zaměřuje předchozí kapitola s návrhy doporučení. U rentability bylo doporučeno zvýšit výsledek hospodaření. Družstvo Agricola by mohlo zvážit zavést živočišnou výrobu, aby tak proniklo na nový trh. Rentabilitu by taky mohlo zvýšit tak, že se pokusí snížit náklady, například úsporou energií. Odběratelé družstva splácí faktury později než je vhodné a tudíž by se družstvo mělo zaměřit na efektivnější vymáhání pohledávek. Dále bylo zjištěno, že je družstvo Agricola velmi málo zadlužené, dokonce méně než je doporučováno. Proto by bylo vhodné zvážit nákup nových pozemků nebo zemědělských strojů na úvěr, jenž by mohl zvýšit zadluženost, alespoň na 30 %. Družstvo má vysokou běžnou, pohotovou a hotovostní likviditu a to znamená, že má příliš vázaných peněžních prostředků, které by mohly být využity efektivněji. Vysoká likvidita by byla vhodná snížit například investováním do dlouhodobých projektů z volných finančních prostředků družstva.

Tato bakalářské práce může být přínosem pro samotné družstvo Agricola a jeho členy, protože může přinést náhled na aktuální finanční situaci družstva a identifikovat případné oblasti, které vyžadují zlepšení. Díky tomu může družstvo lépe plánovat své finanční aktivity a rozhodnutí a případně se zaměřit na oblasti, které by mohly vést k zlepšení jeho finanční situace. Bakalářská práce může také být přínosem pro akademickou obec, protože může přispět k rozšíření vědomostí a znalostí v oblasti financí a hospodaření družstev.

POUŽITÁ LITERATURA

DLUHOŠOVÁ, Dana, 2021. *Finanční řízení a rozhodování podniku*. 4. vydání. Jesenice: Ekopress. ISBN 978-80-87865-71-2.

HRDÝ, Milan a Michaela KRECHOVSKÁ, 2013. *Podnikové finance v teorii a praxi*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7478-011-0.

KALOUDA, František, 2017. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-646-0.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ a Karel ŠTEKER, 2013. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 2. rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4456-8.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-538-1.

KUBĚNKA, Michal, 2015. *Finanční stabilita podniku a její indikátory*. Pardubice: Univerzita Pardubice. ISBN 978-80-7395-890-9.

MÁČE, Miroslav, 2013. *Účetnictví a finanční řízení*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4574-9.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele a využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3124-2.

SCHOLLEOVÁ, Hana, 2017. *Ekonomické a finanční řízení pro neekonomy*. 3. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0413-0.

VOCHOZKA, Marek et al. 2020. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1701-7.

Internetové zdroje

DRUŽSTVO AGRICOLA BYLANY, c2022 [online]. Lány [cit. 2023-03-11]. Dostupné z: <https://www.druzstvoagricola.cz/>

DRUŽSTVO AGRICOLA BYLANY, ©. účetní závěrka [2016], výroční zpráva [2016], zpráva auditora [online]. Lány, 2016 [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=49639852&subjektId=431669&spis=640044>

DRUŽSTVO AGRICOLA BYLANY, ©. výroční zpráva [2017] [online]. Lány, 2017 [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=53494842&subjektId=431669&spis=640044>

DRUŽSTVO AGRICOLA BYLANY, ©. účetní závěrka [2018], výroční zpráva [2018], zpráva auditora [online]. Lány, 2018 [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=58632551&subjektId=431669&spis=640044>

DRUŽSTVO AGRICOLA BYLANY, ©. účetní závěrka [2019], výroční zpráva [2019], zpráva auditora [online]. Lány, 2019 [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=62665868&subjektId=431669&spis=640044>

DRUŽSTVO AGRICOLA BYLANY, ©. účetní závěrka [2020], výroční zpráva [2020], zpráva auditora [online]. Lány, 2020 [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-detail?dokument=67962144&subjektId=431669&spis=640044>

DRUŽSTVO AGRICOLA BYLANY, ©. účetní závěrka [2021], výroční zpráva [2021], [online]. Lány, 2020 [cit. 2023-03-14].

JUSTICE. CZ: Úplný platný výpis z obchodního rejstříku. Justice.cz [online]. [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=431669&typ=PLATNY>

JUSTICE. CZ: Veřejný rejstřík a Sběrka listin. Justice.cz [online]. [cit. 2023-03-14]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl-firma?subjektId=431669>

PENÍZE. CZ, c2000-2022. Co je Banka. *Peníze.cz* [online]. Praha: Peníze.cz [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/slovník/banka>

POKORNÁ, Lenka, c1997-2022. Jaké údaje vyčteme z výkazu zisků a ztrát?. In: *Podnikatel.cz* [online]. Praha: Internet Info, 25. 5. 2022 [cit. 2022-11-10]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/jake-udaje-vycteme-z-vykazu-zisku-a-ztrat/>

PODNIKATEL. CZ, c1997-2022. Zaměstnanci. *Podnikatel.cz* [online]. Praha: Internet Info [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/n/zamestnanci/>

MATZNER, Jiří, c1997-2022. Jaká mají práva společníci v kapitálových obchodních společnostech?. In: *Podnikatel.cz* [online]. Praha: Internet Info, 19. 2. 2021 [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/jaka-maji-prava-spolecnici-v-kapitalovych-obchodnich-spolecnostech/>

NĚMCOVÁ, Veronika, c1997-2022. Je výhodnější založit společnost s ručením omezeným, nebo akciovou společnost?. In: *Finance.cz* [online]. Praha: Internet Info [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/541874-spolecnost-s-rucenim-omezenym-nebo-akciova-spolecnost/#K5>

MANAGEMENTMANIA. COM, c2011-2022. Konkurence. In: *ManagementMania.com* [online]. Wilmington: ManagementMania.com, 18. 5. 2016a [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/konkurence>

MANAGEMENTMANIA. COM, c2011-2022. Investor. In: *ManagementMania.com* [online]. Wilmington: ManagementMania.com, 25. 11. 2016b [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/investor>

MANAGEMENTMANIA. COM, c2011-2022. Vlastník firmy. In: *ManagementMania.com* [online]. Wilmington: ManagementMania.com, 15. 1. 2017 [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/vlastnik-firmy>

MANAGEMENTMANIA. COM, c2011-2022. Manažer. In: *ManagementMania.com* [online]. Wilmington: ManagementMania.com, 27. 4. 2019 [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://managementmania.com/cs/manazer>

FINANALYSIS, c2000-2022. Pár vět o postupech při vypracování firemní finanční analýzy. *FinAnalysis* [online]. Plzeň: Atlantis PC [cit. 2022-10-30]. Dostupné z: <https://www.finanalysis.cz/teorie-financni-analyzy.html>

HAUZAROVÁ, Michaela, c2022. Účetní zásady a principy. In: *Portál.pohoda.cz* [online].
Jihlava: STORMWARE, 11. 12. 2017 [cit. 2022-11-10]. Dostupné z:
<https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ucetnictvi/ucetni-zasady-a-principy/>